

Karta Polaka lub Stałego Pobytu.

Informacja

Общие вопросы

1. Как выглядит польский герб?
2. Как выглядит польский флаг?
3. Дата крещения Польши?
4. Польский гимн (история, текст)
5. Государственные праздники
6. Католические праздники
7. Традиции Польши
8. Назови традиционные польские блюда
9. Традиционные польские пироги и десерты (пончики)
10. Нобелевские лауреаты из Польши
11. Символ Беловежской Пуши
12. Известные польские композиторы
13. Известные польские театральные и кинорежиссеры
14. Где живет Вавельский дракон?
15. Что едят в Жирный Четверг (Tłusty Czwartek)?
16. Какое из следующих блюд можно отнести к традиционно польским: хот-дог, солянка, бигос?
17. Праздник 1 ноября – День поминовения усопших
18. Знаменитые поляки, связанные с твоим городом?
19. Перечисли известных польских писателей, художников, артистов
20. Расскажи о характерных традициях и обычаях поляков (напр., święconka, śmigus dyngus)

История

1. Первый король Польши
2. Статут Болеслава Кривоустого
3. Легенда о короле Попеле
4. Пяст Колодзей – легендарный предок династии Пястов
5. Ян Матейко
6. Николай Коперник
7. С кем связано выражение «Zastał Polskę drewnianą a zostawił murowaną»?
8. Казимир III Великий
9. Кто победил в битве под Пловцами?
10. Шведский потоп 1655 — 1660
11. Разделы Речи Посполитой (I - 1772, II - 1793, III - 1795)
12. Страны, принявшие участие в разделах Польши
13. Последний король Польши
14. С чем ассоциируется Тарговица? (Тарговицкая конфедерация)
15. Кто такой Тадеуш Костюшко (восстание)?
16. Ноябрьское восстание

17. Январское восстание
18. Кто написал «Над Неманом»? Творчество Э. Ожешко
19. Кто написал «Пан Тадеуш»? Творчество А. Мицкевича
20. Где и когда погиб король Владислав III Варненчик?
21. Кто был первым королем династии Ягеллонов?
22. Кто был последним правителем в династии Ягеллонов?
23. С каким историческим событием связана личность ксендза Августина Кордецкого? (шведский потоп, защита обители «Ясная Гора»)
24. Покровители Польши (главные: Св. Адальберт Пражский, Св. Станислав Щепановский, Святая Мария; второстепенные: Св. Станислав Костка, Св. Анджей Боболя)
25. Где и как погиб Св. Войтех?
26. Кем была Св. Ядвига?
27. Важнейшая коронационная регалия польских королей – Меч Щербец
28. Кто привел Крестоносцев в Польшу?
29. Кто выиграл битву под Грюнвальдом?
30. С каким историческим событием связана битва под Лайкоником?
31. Кто и когда основал Ягеллонский Университет в Кракове?
32. Когда вспыхнуло Варшавское восстание?
33. Перечисли польских президентов с 1989 года
34. С каким событием связано 13 декабря?
35. С каким событием связано 3 мая (1791г.)?
36. Чудо на Висле (Варшавская битва 1920г.)
37. Венская битва (1683г.)
38. Король Ян III Собеский

География

1. Назови географические регионы Польши: Wielkopolska, Malopolska, Pomorze, Warmia i Mazury, Podlasie, Slask (Gorny i Dolny)
2. Перечисли национальные парки Польши
3. Крупнейшие реки и озера Польши
4. С какими странами граничит Польша?
5. Есть ли в Польше выход к морю?
6. Главные города Польши
7. Первая столица Польши
8. Важнейшие средневековые сооружения: например, Вавель, Сукеннице – Краков
9. Через какие города протекает р.Висла?
10. Назови крупные города, расположенные на Балтийском побережье (напр., Гданьск, Гдыня)

1. Jak wygląda godło Polski? (Biały orzeł na czerwonym tle ze złotą koroną)

2. Jak wygląda flaga Polski?

3. Daty chrztu Polski? (966 Mieszko I (pierwszy władca polski) przyjmuje chrzest i poślubia księżniczkę czeską – Dobrawę. Jest to pierwszy krok w chrystianizacji pierwotnie pogańskiego narodu polskiego.)

4. Jaki Hymn Polski - Mazurek Dąbrowskiego

Mazurek Dąbrowskiego

Jeszcze Polska nie zginęła,	<i>Ешчэ Польшка не згинэўа</i>	<i>Ещё Польша не погибла,</i>
Kiedy my żyjemy.	<i>Кеды мы жыемы.</i>	<i>Пока мы живы.</i>
Co nam obca przemoc wzięła,	<i>Цо нам обца пшэмоц вжеўа</i>	<i>Всё, что отнято вражьей силой,</i>
Szablą odbierzemy.	<i>Шаблё одбежэмы.</i>	<i>Саблями вернем.</i>
Marsz, marsz, Dąbrowski...	<i>Марш, марш, Домбровски...,</i>	<i>Марш, марш, Домбровский...</i>
Z ziemi włoskiej do Polski,	<i>З жемі вўоскей до Польшки,</i>	<i>С земли итальянской в Польшу.</i>

Za twoim przewodem	<i>За твоим пшэводэм</i>	<i>Под твоим руководством</i>
Złączym się z narodem.	<i>Зўончым шеу з народэм.</i>	<i>Воссоединимся с народом.</i>
Przejdziem Wisłę, przejdziem Wartę,	<i>Пшэйджем Висўэу, пшэйджем Вартэу,</i>	<i>Перейдём Вислу, перейдем Варту,</i>
Będziem Polakami,	<i>Бэнджем Поляками,</i>	<i>Будем поляками.</i>
Dał nam przykład Bonaparte,	<i>Даў нам пшыкўад Бонапартэ</i>	<i>Дал нам пример Бонапарт</i>
Jak zwyciężać mamy.	<i>Як звыченжачь мамы.</i>	<i>Как мы побеим.</i>
Marsz, marsz, Dąbrowski...	<i>Марш, марш, Домбровски...,</i>	<i>Марш, марш, Домбровский...</i>
Jak Czarniecki do Poznania	<i>Як Чарнецки до Познаня</i>	<i>Как Чарнецкий в Познань,</i>

Po szwedzkim zaborze,	<i>По швэдзким забожэ,</i>	<i>После шведской оккупации,</i>
Dla ojczyzny ratowania	<i>Для ойчызны ратованя</i>	<i>Для спасения родины</i>
Wrócim się przez morze.	<i>Вручим шеу пшэз можэ.</i>	<i>Вернёмся через море.</i>
Marsz, marsz, Dąbrowski...	<i>Марш, марш, Домбровски...,</i>	<i>Марш, марш, Домбровский...</i>
Już tam ojciec do swej Basi	<i>Юж там ойцец до свэй Баши</i>	<i>Уже там отец своей Басе,</i>
Mówi zapłakany:	<i>Муви запўаканы:</i>	<i>Говорит заплаканный:</i>
«Słuchaj jeno, pono nasi	<i>«Сўухай ено, поно наши</i>	<i>«Слушай, похоже наши</i>
Biją w tarabany.»	<i>Биё в тарабаны.»</i>	<i>Бьют в тарабаны.»</i>
Marsz, marsz, Dąbrowski...	<i>Марш, марш, Домбровски...,</i>	<i>Марш, марш, Домбровский...</i>

--	--	--

Wymień znane ci święta narodowe

ŚWIĘTA NARODOWE W czasie tych świąt narodowych większość banków i instytucji jest zamknięta, podobnie jak wiele mniejszych sklepów.

1 stycznia: Nowy Rok

Wielkanoc: niedziela i poniedziałek – pierwsza niedziela po pierwszej wiosennej pełni księżyca

1 maja: Święto Pracy

3 maja: Święto Konstytucji 3 Maja

Boże Ciało: czwartek dziewiątego tygodnia po Wielkanocy

15 sierpnia: Wniebowzięcie Najświętszej Marii Panny, Święto Wojska Polskiego (rocznica “cudu nad Wisłą”)

1 listopada: Dzień Wszystkich Świętych

11 listopada: Dzień Niepodległości

25, 26 grudnia: Boże Narodzenie

Pytania z historii Polski:

966 Mieszko I (pierwszy władca polski) przyjmuje chrzest i poślubia księżniczkę czeską – Dobrawę. Jest to pierwszy krok w chrystianizacji pierwotnie pogańskiego narodu polskiego.

997 Św. Wojciech, biskup praski, podejmuje misję chrystianizacji plemion pruskich zamieszkujących północną część kraju. Z jego inicjatywy powstaje Gdańsk. Zabity podczas pełnienia misji, zostaje ogłoszony pierwszym polskim świętym. Jego prochy otoczone zostały szczególnym kultem i spoczęły w Gnieźnie, gdzie 3 lata później ustanowiono pierwsze arcybiskupstwo.

1025 Bolesław Chrobry zostaje koronowany na pierwszego króla polskiego, dzięki wsparciu Ottona III, cesarza rzymskiego narodu niemieckiego. Dowodem dobrych stosunków między obu władcami był zorganizowany w 1000 roku zjazd gnieźnieński.

1038 – 1050 Poznań i Gniezno zostają spustoszone przez księcia czeskiego, który pragnie zdobyć relikwia Świętego Wojciecha. Kazimierz Odnowiciel przenosi dwór królewski do Krakowa.

1109 Bolesław Krzywousty odnosi liczne zwycięstwa nad oddziałami niemieckimi, w wyniku których do Polski zostają przyłączone Śląsk i Pomorze. Do jego programu politycznego będzie się odwoływał rząd polski po II wojnie światowej, domagając się zwrotu ziem zachodnich jako pierwotnie polskich.

1226 Konrad Mazowiecki sprowadza do Polski Zakon Krzyżacki. Początkowo mają oni pomóc w podbiciu pogańskich Prusów. Z czasem Krzyżacy rosną w potęgę, ich obecność w kraju zaczyna zagrażać bezpieczeństwu Polski.

1241 Mongołowie najeżdżają Polskę (po zniszczeniu Kijowa i Rusi), sięgając spustoszenia w południowej części kraju. Dopiero na Śląsku udaje się powstrzymać ich ekspansję.

1333 Na tronie Polski zasiada Kazimierz Wielki, którego rządy rozpoczynają złoty okres w historii polskiego średniowiecza. Jemu zawdzięczamy rozbudowę Wawelu oraz powstanie pierwszej polskiej uczelni wyższej – Uniwersytetu w Krakowie, założonego w 1364 roku.

1386 Unia w Krewie wyznacza nowy kierunek polityki polskiej. Królestwo Polskie i Wielkie Księstwo Litewskie jednoczą się przeciw wspólnemu wrogowi – Zakonowi Krzyżackiemu. Na czele obu państw staje monarcha z dynastii Jagiellonów, który wybiera na swoją stolicę Kraków.

1410 Na polach pod Grunwaldem stoczono największą w historii średniowiecznej Europy bitwę między siłami Zakonu Krzyżackiego a zjednoczonymi oddziałami polsko-litewskimi. Potęga Krzyżaków zostaje ostatecznie złamana.

1466 Pokój między Polską a Zakonem Krzyżackim zostaje przypieczętowany traktatem w Toruniu, na mocy którego Polska zyskuje Prusy i Gdańsk.

1525 Sekularyzacja Zakonu Krzyżackiego. W następnym stuleciu król polski zezwala na połączenie Prus i Brandenburgii, które w przeciągu dwóch wieków urosną do rangi mocarstwa.

1543 Przewrót kopernikański. W dziele De Revolutionibus Mikołaj Kopernik przedstawia swoją teorię heliocentryczną głoszącą, że to Ziemia obraca się wokół Słońca, a nie odwrotnie, jak powszechnie uważano w średniowieczu. Ta rewolucyjna teoria została później potwierdzona przez Galileusza.

Ok. 1550 Gdańsk liczy więcej niż 30 000 mieszkańców, Kraków – 15 000 mieszkańców, Poznań – 5 000 mieszkańców, Wrocław (znajdujący się w tym czasie wraz ze Śląskiem pod panowaniem czeskim) – 20 000 mieszkańców. Warszawa jest na razie tylko małym miasteczkiem na Mazowszu. Wymiana handlowa koncentruje się głównie w Wolnym Mieście Gdańsku, przy czym podstawowym towarem eksportowym jest zboże – żyto (70%), natomiast bydło i futra stanowią 30% eksportu. Jedynie w Gdańsku produkuje się meble, zegary, piece itp.

1569 Unia lubelska. Z połączenia ziem Królestwa Polskiego i Wielkiego Księstwa Litewskiego powstaje największe mocarstwo w Europie, w skład którego weszła także Ukraina.

1587 Zygmunt III Waza, syn króla Szwecji Jana III Wazy, zasiada na tronie Polski. Przenosi stolicę państwa do Warszawy ze względu na jej dogodne położenie w centrum kraju.

1610 Car rosyjski zostaje pokonany przez Polaków w bitwie pod Kłuszynem. W obliczu klęski bojarzy detronizują cara i wybierają na swojego władcę królewicza polskiego – Władysława IV. Jest to apogeum potęgi Rzeczypospolitej. Wkrótce Polska poniesie olbrzymie wydatki na wojny z Kozakami, Szwedami i Turkami, które zrujnują wielkie połacie kraju.

1652 Zostaje wprowadzona zasada liberum veto przyznająca każdemu z posłów na Sejm prawo do zrywania obrad i unieważniania podjętych uchwał jednym głosem. Ten symbol nieograniczonej wolności szlacheckiej będzie w praktyce uniemożliwiał sprawne funkcjonowanie Sejmu.

1655 Potop szwedzki. Karol X zajmuje Kraków i Warszawę, która staje się polem zaciętych walk (ginie ok. 80% mieszkańców). Punktem zwrotnym w wojnie jest bohaterska obrona Częstochowy, która uratowała się podobno dzięki interwencji Matki Boskiej. Madonna Częstochowska została koronowana Królową i Patronką Polski. Ostatecznie pokój polsko-szwedzki zawarto w Oliwie w 1660 roku.

1683 Odsiecz wiedeńska pod wodzą Jana III Sobieskiego. W historiografii uważana jest za jedną z najważniejszych bitew europejskich, gdyż zahamowała ekspansję Turków Otomańskich w Europie.

1721 Koniec wojny północnej, w której Polska staje po stronie Rosji przeciw Szwecji. W rezultacie wojny Imperium Rosyjskie staje się głównym graczem politycznym w tej części Europy.

1764 Na polski tron wstępuje Stanisław Poniatowski – oświeceniowy władca i słynny mecenas kultury pragnący powstrzymać upadek państwa.

1772 Pierwszy rozbiór Polski, w którym biorą udział Rosja, Prusy i Austria.

1791 Konstytucja 3 maja nadana przez króla Stanisława Poniatowskiego, pierwszy akt tego typu w Europie, drugi na świecie (po Stanach Zjednoczonych). Ustanawia dziedziczość tronu oraz znosi liberum veto.

1794 Powstanie kościuszkowskie. Walki przeciwko zaborcom nie przynoszą efektu, Warszawa i Kraków zostają przyłączone odpowiednio do Rosji i Austrii. Rok później w wyniku trzeciego rozbioru Polska znika z mapy świata.

1807 Pierwsza kampania napoleońska w Polsce. Polacy wspierają działania Napoleona, licząc na jego przychyłność w sprawie niepodległości państwa polskiego. Rok później zostaje proklamowane Księstwo Warszawskie pod zwierzchnictwem cesarza francuskiego.

1810 W Żelazowej Woli przychodzi na świat Fryderyk Chopin – najwybitniejszy polski kompozytor, który po upadku powstania listopadowego udaje się na emigrację i ostatnie 18 lat swojego życia spędza poza ojczyzną.

1815 Po klęsce Napoleona pod Waterloo Rosja, Prusy i Austria zawierają Święte Przymierze, które ma za zadanie zachowanie równowagi w Europie. W wyniku postanowień kongresu wiedeńskiego powstaje Królestwo Polskie, zależne od Rosji, z osobną konstytucją nadaną przez cara Aleksandra I.

1824 Adam Mickiewicz – wieszcz narodu polskiego – udaje się na przymusową emigrację i nigdy już nie powraca do ojczyzny (umiera w 1855 roku na Krymie).

1830 Powstanie listopadowe – nieudana próba zrzucenia jarzma rosyjskiego. Ostatecznie zostaje stłumione we wrześniu 1831 roku.

1848 Pierwsze połączenie kolejowe między Warszawą a Wiedniem. Po Wiośnie Ludów zniesiono pańszczyznę na ziemiach zaboru austriackiego.

1863 Powstanie styczniowe – ostatni romantyczny zryw powstańczy przeciw rosyjskiemu zaborcy.

1893 Powstaje Liga Narodowa, jedna z pierwszych polskich organizacji politycznych.

1914 Początek I wojny światowej. Większość działań wojennych jest przeprowadzana na froncie wschodnim, który wejdzie w skład przyszłej niepodległej Polski.

1918 11 listopada ogłoszono niepodległość Polski. Józef Piłsudski zostaje Naczelnikiem Państwa. Granice państwa są jeszcze niestabilne, toczą się walki o tereny sporne z Ukrainą, Niemcami, Litwą i Czechosłowacją. W 1920 roku ma miejsce tzw. cud nad Wisłą, kiedy to wojska polskie powstrzymują marsz oddziałów bolszewickich pod Warszawą. Polska zajmuje rozległe terytoria na kresach wschodnich, okupuje Wilno i przejmuje jedną z części austriackiego Śląska (pozostała część Śląska zostaje przyłączona do Czechosłowacji).

1921 Konstytucja marcowa. Polska zostaje ustanowiona republiką (do 1926 roku). Podejmowane są liczne reformy skarbu, rozwija się górnictwo na Śląsku i powstaje pierwszy polski port w Gdyni. Sytuacja polityczna jest nadal niestabilna: pierwszy prezydent Polski – Gabriel Narutowicz – zostaje zastrzelony w Warszawie w 1922 roku, w 1926 roku Józef Piłsudski przeprowadza zamach stanu.

1939 1 września atakiem niemieckim na Westerplatte rozpoczyna się II wojna światowa, a 17 września wojska radzieckie przekraczają wschodnią granicę Polsce, anektując tereny kresów. Jest to konsekwencja paktu Ribbentrop-Mołotow zawartego 23 sierpnia między hitlerowskimi Niemcami a Związkiem Radzieckim. W wyniku kampanii wrześniowej Polska traci niezależność.

1943 Powstanie w getcie warszawskim (19 kwietnia) – heroiczny, lecz skazany na niepowodzenie, zryw powstańczy Żydów polskich. W konsekwencji wiele osób trafia do obozów koncentracyjnych w Treblince i Oświęcimiu. Pierwotnie w getcie zamknięto 450 000 osób, stopniowo ludność żydowską wywozono do obozów koncentracyjnych w Treblince i Oświęcimiu. Powstanie przeżywa zaledwie trzysta osób, zaś getto warszawskie zostaje zrównane z ziemią.

1944 Powstanie warszawskie (1 sierpnia – 2 października). Jego głównym celem jest wyzwolenie stolicy spod władzy Niemców i zdobycie suwerenności. Powstanie zostaje stłumione, Warszawa obrócona w gruzy, a powojenny polski rząd tworzą komuści zależni od Związku Radzieckiego.

1945 Armia Czerwona wkracza na teren Polski. Rząd emigracyjny powraca z Londynu, jednakże Polska znajduje się pod radziecką dominacją. W wyniku przesunięcia granic Polski na zachód Polacy z dawnych kresów Rzeczypospolitej włączonych do Związku Radzieckiego zostają przesiedleni na tereny poniemieckie (Wrocław, Gdańsk, Szczecin).

1955 W odpowiedzi na powstanie NATO zostaje podpisany Układ Warszawski, porozumienie wojskowe państw Europy Środkowej i Wschodniej (NRD, Polska, Czechosłowacja, Węgry, Bułgaria, Rumunia, Albania) pozostających pod wpływem Związku Radzieckiego. W tym samym roku zakończono budowę Pałacu Kultury i Nauki, symbolu stalinizmu.

1956 W Poznaniu wybuchają strajki i manifestacje robotników przeciwko władzom. Po śmierci Stalina (1953) i w związku ze zmianami w ZSRR następuje zmiana polityki wewnętrznej w Polsce (odwilż gomułkowska).

1967 Koncert zespołu Rolling Stones w Pałacu Kultury i Nauki.

1978 6 października, kardynał krakowski, Karol Wojtyła, zostaje wybrany papieżem i przyjmuje imię Jan Paweł II. Jest pierwszym papieżem spoza Włoch od XV wieku. Jego pontyfikatowi przyświeca idea bliskości kościoła i człowieka, ochrony życia poczętego i godności jednostki ludzkiej. W czasie swojej misji apostołskiej odbywał wiele zagranicznych pielgrzymek.

1980 Strajki w Gdańsku zapoczątkowują falę manifestacji w całym kraju. Założony w Stoczni Gdańskiej NSZZ Solidarność utożsamia dążenia Polaków do uzyskania swobód politycznych i ekonomicznych. Organizacja ta błyskawicznie zyskuje zwolenników (w szczytowym momencie liczy 10 mln członków). Jej przywódca, Lech Wałęsa, z zawodu elektryk, otrzymuje w 1983 roku Pokojową Nagrodę Nobla.

1981 13 grudnia generał Wojciech Jaruzelski wprowadza stan wojenny. Zostaje zarządzona godzina policyjna, ograniczeniu ulegają prawa obywatelskie, wojsko kontroluje wszelkie formy działalności obywateli. Jak później będą tłumaczyć władze komunistyczne, stan wojenny miał zapobiec interwencji zbrojnej w Polsce przez pozostałe państwa Układu Warszawskiego.

1989 Obrady Okrągłego Stołu. Partia komunistyczna zezwala na wolne wybory, które wygrywają kandydaci bloku solidarnościowego. W rządzie zasiadają wyłącznie przedstawiciele Komitetu Obywatelskiego. Tadeusz Mazowiecki zostaje pierwszym niekomunistycznym premierem Polski. Rok później Lech Wałęsa wygrywa wybory prezydenckie. Sprawuje władzę tylko jedną kadencję, w 1995 roku nowym prezydentem zostaje Aleksander Kwaśniewski (wywodzący się z partii SLD), który odchodzi ze stanowiska dopiero w 2005 roku, po maksymalnym dopuszczalnym konstytucyjnie czasie sprawowania prezydentury. W listopadzie **2005** roku zastępuje go Lech Kaczyński (wywodzący się z partii prawicowej).

1991 Rozwiązanie Układu Warszawskiego. Oficjalny koniec zimnej wojny.

1998 Polska przystępuje do NATO.

2004 1 maja Polska staje się członkiem Unii Europejskiej. Trudno dziś ocenić przyszłość Polski w strukturach europejskich. Polska odgrywała ważną rolę w historii Europy i w jakimkolwiek kierunku będzie podążać Unia, nasz kraj powinien wpływać na kształtowanie porządku na Starym Kontynencie.

2005 2 kwietnia, po długiej chorobie, umiera Jan Paweł II. Pomimo licznych sugestii i spekulacji do końca nie ustępuje z funkcji. Za pontyfikatu Jana Pawła II następują ogromne zmiany w Watykanie, a także w postrzeganiu osoby papieża zarówno przez społeczność katolicką, jak i pozostałych chrześcijan oraz wyznawców innych religii. W pogrzebie Ojca Świętego na Placu Św. Piotra uczestniczy ok. 300 tysięcy wiernych oraz 200 prezydentów i premierów, a także przedstawiciele wszystkich religii świata, w tym duchowni islamscy i żydowscy. Następcą Jana Pawła II, Benedykt XVI, zezwala na natychmiastowe rozpoczęcie procesu beatyfikacyjnego Karola Wojtyły.

2005 Lech Kaczyński, dotychczasowy prezydent Warszawy, pokonuje w wyborach prezydenckich kandydata liberałów, Donalda Tuska.

5.Kto był zwycięzcą w bitwie pod Grunwaldem? (1410 Na polach pod Grunwaldem stoczono największą w historii średniowiecznej Europy bitwę między siłami Zakonu Krzyżackiego a zjednoczonymi oddziałami polsko-litewskimi. Potęga Krzyżaków zostaje ostatecznie złamana.)

Kto był pierwszym królem Polski ? (1025 Bolesław Chrobry zostaje koronowany na pierwszego króla polskiego, dzięki wsparciu Ottona III, cesarza rzymskiego narodu niemieckiego. Dowodem dobrych stosunków między obu władcami był zorganizowany w 1000 roku zjazd gnieźnieński.)

Testament Krzywoustego (W 1138 r., przed swą śmiercią, Bolesław Krzywousty wydał testament regulujący zasady następstwa tronu. Był on kompromisem, który godził jedność państwa z prawem każdego z książęcych synów do dziedziczenia ziemi. Princepsem (czyli księciem zwierzchnim, lub seniorem całej Polski) miał być każdorazowo najstarszy członek dynastii Piastów. Podstawę jego władzy stanowiła dzielnica senioralna obejmująca prawdopodobnie ziemie: krakowską, sieradzką, łęczycką, wschodnią Wielkopolskę (z Kaliszem i Gniezmem), Kujawy (z Kruszwicą) oraz kontrolę nad Pomorzem. Godność pierwszego princepsa przypadła Władysławowi, który otrzymał także (jako własną dzielnicę dziedziczną) Śląsk wraz z ziemią lubuską. Bolesław (Kędzierzawy) objął Mazowsze z częścią Kujaw, Mieszko III (Stary) – część Wielkopolski z Poznaniem, zaś Henryk – ziemię sandomierską (która najprawdopodobniej wydzielona została dla niego dopiero po śmierci Krzywoustego, nie zaś od razu w testamencie). Najmłodszy z braci, Kazimierz, pozostał bez własnej dzielnicy.)

Co się stało z Popielem ? Przed wiekami, nad wodami Gopła wznosił się warowny gród Kruszwica. Rządził tu król Popiel – zły i okrutny, a jego miecz obficie spływał krwią poddanych. Do najbardziej niecznych czynów podjudzała go jednak żona Gerda, piękna i podstępna Niemka. To ona wymyślała coraz to nowe i okrutniejsze udręki dla ludu.

Miał król Popiel swą radę starszych, w której zasiadali jego stryjowie. Ale nie w smak mu było słuchać ich rad, a Gerda stale podsyciała jego chęć do władzy:

– Co z ciebie za król, mój Popielku, kiedy musisz dawać posłuch tym starcom – mówiła – Tyś król i pan, a starców trzeba się pozbyć, bo stracisz tron.

Nie minęło wiele czasu jak uradzili, że stryjów pozbyć się trzeba podstępem.

Przedtem jednak, bo tak kazał zwyczaj, Popiel udał się do siwowłosego wróża, by ten powiedział co się wydarzy, jaki będzie los króla i tronu. Długo czekał Popiel na wyrocznię, aż usłyszał:

– Królu, twoja władza jest silna, silna podstępem i orężem, ale ponad twoją władzę są myszy – i dodał – Panie, strzeż się myszy!

– Cóż pleciesz starcze, ja mam się bać myszy? – zdziwił się Popiel ja, który nie boję się wilków, żubrów i niedźwiedzi, mam się lękać małych myszy?

Nie przejął się Popiel tą wróżbą, która zdała mu się wielce śmieszną i wcale nie myślał zaniechać ułożonego planu pozbycia się stryjów. Gdy minęła pora zasiewów posłał umyślnych z pokłonami i zaproszeniem stryjów na zamek kruszwicki. Zdziwili się stryjowie, zastanawiali, ale w końcu uznali, że Popiel musiał się zmienić, pragnie zgody z rodziną i postanowili przyjąć zaproszenie. Przybyłych do Kruszwicy stryjów już na zamkowym dziedzińcu powitał Popiel uniżonymi przeprosinami:

Przyjmijcie stryjowie moja skruczę, zapomnijcie urazy. Kłaniam się waszej mądrości i o rady śmiem prosić. Najpierw jednak trzeba wam odpocząć i posilić się, bo strudzeni jesteście drogą – i dodał – Zapraszam stryjowie na ucztę pojednania.

Gerda, zawsze zimna i wyniosła, była teraz przymilna i z uśmiechem zapraszała do uczt, częstując gości dziczyzną, miodem i chłodnym piwem. Kiedy biesiadnikom miód uderzył do głów, odprawiła wszystkie sługi i sama przyniosła z piwnicy dzban przedniego miodu, który po drodze zaprawiła trucizną. Poląła miód stryjom, skrzętnie omijając puchar Popieła. Pojął wtedy Popiel, że oto stało się i przeraził się tym czynem, ale było już za późno, bo po chwili goście zaczęli padać z ław. Zwijali się z okrutnego bólu, wydawali nieludzkie jęki i wołali z przerażeniem:

– Zdrada! Trucizną nas bratanek napoił! Pomsta mordercy! Najstarszy z nich, Mieszko, przed śmiercią jeszcze wychrypiał:

Chwilę jeszcze słychać było jęki i krzyki, aż nagle wszystko ucichło, tylko za grubymi murami wył wiatr, a niebo przecinały błyskawice. Gerda szybko wzięła się do dzieła, potrząsnęła oniemiałym Popielem i nakazała mu pomoc w uprzątnięciu ciała. Przywiązawszy każdemu kamień do nóg, pod osłoną nocy, wrzucali ciała stryjów do huczącego jeziora. Nazajutrz rano, nagabywani o gości opowiadali:

– Pewnie stryjom nie podobało się u nas.

– Wyjechali nocą, chociaż ostrzegaliśmy ich przed burzą. – Żeby tylko nic im się nie stało! Czyniono poszukiwania zaginionych, ale bez skutku.

Rozpaczały rodziny sądząc, że ich bliscy utonęli w czasie burzy podczas przeprawy przez Gopło... Ludzie z okolicy zaczęli się domyślać, że w zamku stało się coś straszego, ale groźba śmierci zamykała im usta. Popiel, teraz już pewien swego tronu i bezkarny, łupił swój lud, coraz cięższe stosował kary i w coraz większe obrastał bogactwo, które trwonił na hulankach i pijaństwie.

I tak jakiś czas było i tak pewnie dalej by się działo, gdyby nie nadszedł czas kary. W zamku niespodziewanie pojawiły się myszy. Tysiące myszy, które dziwnie dysząc, maszerowały od strony jeziora. Na nic zdała się walka z nimi. Z każdej sieczonej na pół myszy pojawiały się dwie następne, a ilość ich wciąż rosła i rosła. Naraz Popiel pojął, że oto spełniła się klątwa stryjów i że z ich ciał lęgnie się ta złowroga plaga.

– Musimy uchodzić na wyspę, schronić się w wieży! – wołał Popiel.

Dopadli do brzegów jeziora, do łodzi. Wiosłując zaciekle, co sił uciekali przed goniącymi ich stworzeniami. Dopadłszy wreszcie wieży, zamknęli solidne, żelazem okute wrota, wdrapali się na sam szczyt i wtedy z ulgą odetchnęli:

– Tu jesteśmy bezpieczni, tu nas nie dopadną! Wychylił się jeszcze Popiel, spojrzął w dół i aż cofnął z osłupienia – myszy przepłynęły jezioro i obległy wieżę. Za chwilę drobnymi ząbkami przegryzły kute wrota i z piskiem pędziły w górę. W mgnieniu oka zjadły króla Popieła i jego żonę i... zaległa cisza. Jedynym dźwiękiem, który zakłócał nagłą ciszę był brzęk królewskiej korony, toczącej się po schodach wieży.

Przyszła zima, ziemię otulił kożuch śniegu, a kruszwicką okolicę ogarnął spokój. Niepokój ludzi budziła cisza jaka panowała na zamku. Już od dawna nikt nie wychodził, nie wyjeżdżali konni, nie

unosił się dym z komina. Wreszcie młody kmieć odważył się pójść na zwiady i przyniósł przerażającą i zarazem radosną wieść:

– Król nie żyje! – W wieży tylko myszy grasują! – wołał radośnie – Patrzcie co zostało po Popielu! – wykrzyknął i podniósł rękę, w której trzymał koronę króla Popiela.

Taka była kara za podstępny i okrutny mord, za udrękę ludu i o tym opowiada huczące nocą jezioro.

Kim był Piast Kołodziej ?

PIAST KOŁODZIEJ – LEGENDA...

Działo się to w czasach, gdy w Kruszwicy rządził okrutny Popiel. Niedaleko grodu żył z rodziną biedny kołodziej Piast. Codziennie składał drewniane koła do wozu, a w uprawie niewielkiego poletka pomagała mu żona, Rzepicha.

Najstarszy syn Piasta kończył właśnie 7 lat. Zgodnie z prastarym zwyczajem miały się odbyć jego postrzyżyny. Na uroczystość kołodziej zaprosił wielu sąsiadów.

Gdy już wszyscy usiedli do jedzenia, w drzwiach zjawiło się dwóch podróżnych. Mimo biedy Piast zaprosił ich do biesiadowania, na co wędrowcy chętnie przystali.

W momencie samych postrzyżyn jeden z nieznajomych podszedł do chłopca i go ochrzcił, nadając mu imię Ziemowit. Potem obaj ruszyli w dalszą drogę.

Następnego dnia po Kruszwicy rozeszła się wieść, że mieszkańcy chcą sobie wybrać nowego władcę. Wszyscy szli w kierunku grodu, a po drodze wstępowali do Piasta. Ten ich częstował, ale zaniepokoił się, że skończą się zapasy.

Kiedy jednak Rzepicha poszła do spiżarni, zobaczyła, że nic z niej nie ubyło. Goście nadal byli częstowani, a wielu chwaliło Piasta za gospodarność. Kołodziej skromnie tłumaczył, że to nie jego zasługa, tylko chyba tajemniczych gości, dzięki którym Bóg mu teraz błogosławi.

Usłyszawszy to, najstarszy z mieszkańców powiedział, że nie muszą wcale szukać nowego księcia, bo Piast, skoro tak mu niebiosy sprzyjają, będzie rządzić mądrze i sprawiedliwie. I w ten sposób ubogi kołodziej został władcą Kruszwicy.

Kim był Jan Matejko? (Jan Alojzy Matejko (ur. w czerwcu[1] 1838 w Krakowie, zm. 1 listopada 1893 w Krakowie) – malarz polski, twórca obrazów historycznych i batalistycznych, historiozof.):

1. **Astronom Kopernik, czyli rozmowa z Bogiem** (przedstawiający Mikołaja Kopernika w trakcie obserwacji nieba z jego prywatnej wieży na wzgórzu katedralnym we Fromborku. Jego powstanie poprzedził szkic olejny znajdujący się obecnie w zbiorach Muzeum Narodowego w Krakowie.)

2. **Jan III Sobieski pod Wiedniem** (Obraz przedstawia scenę podczas której król Jan III Sobieski siedząc na koniu wręcza list kanonikowi Denhoffowi wysłannikowi papieża Innocentego XI z wiadomością o pokonaniu wojsk tureckich u bram Wiednia. W dniu 200 rocznicy zwycięstwa pod Wiedniem 12 września 1883 obraz został wystawiony w Wiedniu.)

3. **Bitwa pod Grunwaldem Jan Matejko malował obraz przez około 6 lat (1872-1878) ()**

4. **Unia Lubelska** (Obraz jest własnością Muzeum Narodowego w Warszawie, a znajduje się w depozycie w Muzeum Lubelskim na zamku w Lublinie. Namalowany został dla upamiętnienia 300 rocznicy unii Polski i Litwy zawartej na sejmie w Lublinie w 1569 r).

Kim był Mikołaj Kopernik? Mikołaj Kopernik (1473-1543) – wybitny astronom, matematyk, lekarz, prawnik, ekonomista. **Urodził się w Toruniu.** Studiował w Krakowie, a następnie w Bolonii, Padwie i Ferrarze, gdzie uzyskał doktorat z prawa kanonicznego. Jako pierwszy w czasach nowożytnych opracował heliocentryczny model Układu Słonecznego. Swoje odkrycie opublikował w dziele „O obrotach ciał niebieskich” (De revolutionibus orbium coelestium).

Z kim wiąże się następujące powiedzenie : ” Zastał Polskę drewnianą zostawił murowaną”. ? (Kazimierz Wielki) jak zapewne wiesz odnosi się to do budynków ale nie tylko – panowanie Kazimierza Wielkiego przyniosło wielkie zmiany cywilizacyjne na ziemiach polskich. Bezpośrednio powiedzenie to odnosi się do wznoszenia kolejnych zamków i budowli fortyfikacyjnych oraz zakładania kolejnych miast już nie, jak wcześniej, tylko grodów ziemno-drewnianych ale miast na prawie niemieckim – czyli miast nie różniących się od tych na zachodzie Europy budowanych z kamienia lub cegły. Królestwo Kazimierza Wielkiego przechodziło za jego panowania coś, co dziś nazwalibyśmy boomem gospodarczym – zmiejszony poważnie został dystans pomiędzy Europą wschodnią a zachodnią w gospodarce i kulturze – rozwijał się dynamicznie handel oraz inne działy polskiej gospodarki. Kazimierz Wielki dopiero na nowo “zbudował” Polskę – w nowych granicach i z nowym systemem obronnym.

Kto wygrał bitwę (starcie) pod Płowcami ? (Bitwa pod Płowcami – bitwa rozegrana 27 września 1331 r. pomiędzy wojskami Władysława Łokietka a oddziałami zakonu krzyżackiego. Wynik bitwy można uznać pod względem strategicznym za nierozstrzygnięty, lecz w całej batalii Łokietek odniósł sukces – moralny i militarny. Krzyżacy zaczęli liczyć się z Polakami na ich terytorium. Jak podaje Długosz z pola bitwy Łokietek wycofał też swojego jedyne go syna Kazimierza Wielkiego, gdyż bardziej niż na sukcesie militarnym zależało mu na zabezpieczeniu tronu. (Niektóre źródła podają, że król wicz Kazimierz uciekł z pola bitwy w czasie drugiego starcia z Krzyżakami).

Wojska zwierały się trzykrotnie. Dopiero przy trzeciej szarży polskich wojsk doszło do rozstrzygnięcia. Pomógł przypadek. Przebity strzałą padł koń, na którym siedział krzyżacki chorąży, brat Iwan. Niósł on wielką chorągiew zakonu z czarnym złotym krzyżem. Choć chorążemu nic się nie stało, nie można było podnieść chorągwi, przytroczonej do siodła. Zniknięcie nagle chorągwi, służącej do wydawania rozkazów i stanowiącej dla każdego walczącego punkt orientacyjny w wirze bitwy, wywołało błyskawiczną panikę w wojsku zakonu. Zwarte szeregi krzyżackie zostały rozerwane, a oddział Altenburga rozbity.

Wkrótce nadciągnęły główne siły krzyżackie, które wcześniej podążały do Brześcia. Zawróciły po wezwaniu pomocy przez niedobitki straży tylnej. W bitwie popołudniowej o wiele większym powodzeniem cieszyli się Krzyżacy. Jak przekazują kronikarze “Polacy podali tyły”.

Lutterberg komtur chełmiński pomimo zwycięstwa w drugiej fazie bitwy i odrzuceniu wojsk polskich, podjął decyzję natychmiastowego odwrotu do Torunia. Decyzja o wycofaniu wojsk do własnego państwa oznaczała zarazem przerwanie całej kampanii na ziemiach polskich. Obie strony po bitwie starały się propagandowo sprzedać swoje sukcesy. Bitwa, choć nierozstrzygnięta, wzmocniła morale wojsk polskich.

Z czym kojarzy się postać króla Jana III Sobieskiego ?

(Przyszło mu władać krajem skłóconym, wstrząsanym walkami frakcji magnackich, osłabionym terytorialnie (przejściowa okupacja Podola przez Turków) i – choć wciąż odnosił zwycięstwa militarne (Wiedeń 1683) – nie podołał zadaniu uporządkowania spraw państwowych. Także w dziedzinie dyplomacji nie odniósł sukcesów (strata połowy Ukrainy na rzecz Rosji, chwiejne sojusze z Francją i Austrią). Wraz ze śmiercią Jana III Sobieskiego (1696) zakończył się okres sarmacki (szlachecki) Rzeczypospolitej – odtąd decydującą rolę w państwie odgrywały koterie magnackie. W przeszłość odeszły także triumfy oręża polskiego.

Odnosił zwycięstwa nad Kozakami i Tatarami, a zwycięstwo na Turkami pod Chocimiem doprowadziło go na tron Polski. Doprowadził do podpisania traktatu przyjaźni z Austrią i wstąpił się w odsiecz Wiednia, rozgramiając wojska tureckie oblegające Wiedeń w 1683 roku. W 1686 zawarł z Rosją pokój wieczysty. Oprócz świetnego przywódcy, był także mecenasem kultury i sztuki. Autor Listów do Marysieńki, które powstawały w czasie rozstań Sobieskiego z ukochaną żoną.

Kiedy miał miejsce Potop szwedzki ? (1655 Potop szwedzki. Karol X zajmuje Kraków i Warszawę, która staje się polem zaciętych walk (ginie ok. 80% mieszkańców). Punktem zwrotnym w wojnie jest bohaterska obrona Częstochowy, która uratowała się podobno dzięki interwencji Matki Boskiej. Madonna Częstochowska została koronowana Królową i Patronką Polski. Ostatecznie pokój polsko-szwedzki zawarto w Oliwie w 1660 roku).

Kiedy miał miejsce I, II, III rozbiór Polski ? 1772,1793,1795

Które państwa uczestniczyły w rozbiórce Polski ?

1772 Pierwszy rozbiór Polski, w którym biorą udział Rosja, Prusy i Austria.

II rozbiór części ziem Rzeczypospolitej pomiędzy Rosję i Prusy.

23 stycznia 1793 doszło do podpisania traktatu podziałowego między Katarzyną II a Fryderykiem Wilhelmem II, po podpisaniu wojska pruskie weszły do Wielkopolski, a rosyjskie do wschodniej Polski.

W 1795 Rosja, Austria i Prusy podzieliły Rzeczypospolitą pomiędzy siebie, zmuszając Stanisława Augusta do abdykacji. Od tego momentu nazwa Polska miała zostać na wieki wymazana z mapy Europy.

RP 1 – utworzona v 1569r. , zlikwidowana v 1795r.,

RP2 – utworzona v 1918 , zlikwidowana v 1939r

RP3 – utworzona v 1989

Ostatni król Polski ? Stanisław August Poniatowski. Z jednej strony był on władcą uległym wobec Rosji (dzięki poparciu której został wybrany królem), zależnym od obozu Czartoryskich (tzw. "Familii"), z drugiej za jego czasów Polska przeżywa okres rozkwitu kulturalnego. Warszawa – od czasów Zygmunta III stolica Polski – stała się jednym z centrów sztuki klasycyzmu (pałac i park – Łazienki Królewskie). Jednym z autorów słynnej "Encyklopedii" Diderota był Polak -Michał Ogiński. Pisma polityczne tego okresu (m.in. Stanisława Staszica, Hugona Kołłątaja) szerzyły te same idee,

które można było spotkać we Francji czy Anglii. W okresie Oświecenia przeprowadzono reformę szkolnictwa, nad którą czuwało utworzone w 1773 r. nowoczesne "ministerstwo" edukacji.

Z czym kojarzy się Targowica ?

Kim był Tadeusz Kościuszko ? (Tadeusz Kościuszko (1746-1817) – generał polski i amerykański, Najwyższy Naczelnik Siły Zbrojnej Narodowej w insurekcji 1794. Ukończył Szkołę Rycerską w Warszawie oraz studiował jako królewski stypendysta w Paryżu. Brał udział w wojnie o niepodległość Stanów Zjednoczonych, gdzie w uznaniu jego zasług został generałem brygady wojsk amerykańskich. W 1789 król Stanisław August Poniatowski nominował Kościuszkę na generała majora wojska konnego. W 1792 w czasie wojny polsko-rosyjskiej walcząc w armii koronnej odznaczył się w bitwach pod Zieleńcami i pod Dubienką. Po przystąpieniu Stanisława Augusta do Targowicy podał się do dymisji i wyjechał do Lipska, następnie do Francji i Włoch. 24 marca 1794 w Krakowie pod jego przywództwem wybuchło powstanie zwane Kościuszkowskim, a on objął władzę, jako Najwyższy Naczelnik Siły Zbrojnej Narodowej. Rozbicie wojsk generała Tomasowa pod Raławicami należy do największych sukcesów Powstania. Na wieść o tym zwycięstwie wybuchło także powstanie pod wodzą Jana Kilińskiego w Warszawie, a kilka dni później na Litwie. Powstanie jednak nie miało szansy na sukces, a on sam po przegranej bitwie pod Maciejowicami został uwięziony w twierdzy pietropawłowskiej w Petersburgu. Zmarł w Szwajcarii, gdzie spędził ostatnie lata swego życia; został pochowany na Wawelu. Kościuszko został bohaterem wielu dzieł literackich. Na jego cześć usypano w latach 1820-1823 Kopiec Kościuszki w Krakowie. Jemu zostały zadedykowane liczne pomniki i posągi w USA i w Polsce. Niezliczona ilość obiektów geograficznych, miast, hrabstw, ulic, szkół, fundacji, stowarzyszeń i innych organizacji w obu krajach nosi jego Tadeusza Kościuszki.)

Kiedy wybuchło powstanie listopadowe ? (1830 Powstanie listopadowe – nieudana próba rzucenia jarzma rosyjskiego. Ostatecznie zostaje stłumione we wrześniu 1831 roku.)

Kiedy wybuchło styczniowe ? (1863 Powstanie styczniowe – ostatni romantyczny zryw powstańczy przeciw rosyjskiemu zaborcy.)

Kto napisał "Nad Niemnem" – Eliza Orzeszkowa 1888r/

Kto napisał "Pan Tadeusz" - Adam Mickiewicz - to najbardziej znane i najbardziej charakterystyczne dzieło Adama Mickiewicza. 1834

Gdzie i kiedy zginął król Władysław Warneńczyk ? (w 1444 r. poprowadził przeciw Turcji źle przygotowaną krucjatę chrześcijańską, złożoną z ok. 25 tys. wojsk węgiersko-polsko-wołoskich. Po początkowych sukcesach skończyła się ona wielką klęską i śmiercią Władysława III 10 listopada w bitwie pod Warną nad Morzem Czarnym.

Według niektórych relacji, głowę polskiego króla sułtan turecki przechowywał potem, jako trofeum wojenne, w garnku z miodem przez wiele lat[2]. Nigdy nie odnaleziono ciała monarchy, dlatego szerzyły się opowieści o jego bohaterstwie i cudownym ocaleniu, które spowodowały zwlekanie z koronacją Kazimierza Jagiellończyka.

Po klęsce pod Warną Europa nie chciała uwierzyć w śmierć Władysława. Wysłano między innymi wysłannika z Wenecji, któremu okazano zakonserwowaną głowę męską. Miała ona jednak jasne

kędziory, a król był ciemnowłosy [potrzebne źródło]. Mimo poszukiwań, ciała króla nie odnaleziono, co stało się podstawą rozlicznych insynuacji (poniżej).

Legenda portugalska głosi, iż król przeżył bitwę pod Warną, by następnie osiąść na portugalskiej Maderze[4].

W 1935 roku powstało w Warnie mauzoleum (właściwie cenotaf) Władysława Warneńczyka, wzniesione na jednym z kurhanów ponad polem warneńskiej bitwy, które jest do dziś bardzo często odwiedzane przez turystów.

Na jego cześć nazwę nosił (nieistniejący już) jeden z bułgarskich klubów piłkarskich, Władysław Warna, będącym pierwszym zdobywcą tytułu mistrza Bułgarii.

Władysław III nie był żonaty oraz nie posiadał dzieci (współczesne opinie, przytoczone przez historyka Jana Długosza sugerowały, iż Władysław III był homoseksualny[3]). Po jego śmierci koronę królewską przejął, po trzyletnim bezkrólewiu, jego młodszy brat, wielki książę litewski, Kazimierz Jagiellończyk (1447-1492.)

Kto był pierwszym królem z dynastii Jagiellonów ? Władysław II Jagiełło

Kto był ostatnim z dynastii Jagiellonów ? Zygmunt II August

Z jakim wydarzeniem historycznym kojarzy się postać ks. Kordeckiego ? Był najstarszym dzieckiem mieszczańskiej rodziny Marcina i Doroty Kordeckich. ur. 16 listopada 1603. Podczas potopu szwedzkiego (1655) za cel postawił sobie uchronienie Jasnej Góry przed rabunkami i dewastacją ze strony wojsk szwedzkich. W tym celu ukrył obraz Matki Boskiej Częstochowskiej, a w kaplicy umieścił jego kopię. Wysłał do króla Karola X Gustawa list – przechowywany obecnie w archiwum w Sztokholmie, w którym zgadzał się poddać twierdzę w zamian za gwarancję nienaruszalności sanktuarium. Kiedy jej nie otrzymał, zdecydował się zbrojnie bronić Jasnej Góry. Dowodził obroną twierdzy jasnogórskiej przez cały okres oblężenia: od 18 listopada do 27 grudnia 1655 roku.

Dzieje oblężenia przedstawił w pamiętniku datowanym na 1655 r., a na jego podstawie w 1658 r. napisał Nową Gigantomachię – beletrystyczny utwór o obronie częstochowskiego sanktuarium. Opis ten został wykorzystany w Potopie przez Henryka Sienkiewicza do stworzenia fabularyzowanego opisu obrony klasztoru.

W latach 1657, 1660-1661 Augustyn Kordecki był prowincjałem paulinów w Polsce i na Śląsku.

W 1673r. podczas wizytacji klasztoru w Wieruszowie zasłabł. Zmarł w otoczeniu modlących się współbraci zakonnych 20 marca 1673 roku. Cztery dni później został pochowany na Jasnej Górze w podziemiach kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej.

Obecnie urna z prochami o. Augustyna znajduje się w drugiej części kaplicy Matki Bożej, w bocznej ścianie, za szkłem. Powyżej umieszczona jest tablica o. Kordeckiego. Monstrancja, z którą miał prowadzić procesję podczas walk ze Szwedami, bywa używana tylko podczas najważniejszych świąt.

W Szczytnikach (pow. Kalisz) – siedzibie gminy, w której urodził się o. Kordecki, znajduje się jego pomnik wniesiony w 1938 roku, zburzony w czasie wojny, ponownie wystawiony i uroczystie odsłonięty 19 września 1982 roku.

Kto jest patronem Polski ? (Św. Wojciech) pierwszy polski święty,

Gdzie i jak zginął Św. Wojciech ? Wojciech urodził się w Lubicach, w Czechach, ok 956r W Polsce Bolesław Chrobry z radością przyjął w 997r. biskupa, o którym wcześniej wiele dobrego słyszał od Sobibóra, któremu udzielił schronienia. Przyszły król dał Wojciechowi 30 wojów jako eskortę. U boku biskupa do Gdańska popłynęli Radzim – Gaudenty i subdiakon Benedykt Bogusza, który znał język pruski i mógł służyć za tłumacza. W Gdańsku przez kilka dni głosił Ewangelią tamtejszym Prusom. Następnie, odsyłając eskortę, udał się do Prus. Tam spotkała go śmierć męczeńska z rąk bezbożnych podczas odprawiania Mszy Św. Otoczyli go poganie, a pierwszy cios zadał świętemu pogański kapłan. Następnie przebito go 6 włóczniami, a głowę odcięto i wbito na żerdź. Umierając za wiarę 23 kwietnia 997r. Wojciech miał 41 lat.

Jego ciało wykupił Bolesław Chrobry za tyle złota ile ważyło. Relikwie uroczystie przeniesono do Gniezna. Powiadomiony o śmierci przyjaciela Otton III natychmiast posłał do Papieża list z tą straszną wieścią i prośbą o kanonizację. Było to pierwsze wyniesienie na ołtarze przez Papieża, bowiem do tego czasu świętych ogłaszali miejscowi biskupi. Kanonizacja nastąpiła przed 999r. na podstawie żywotu spisane go na podstawie wiedzy naocznych świadków. Dokonał jej Sylwester II, który utworzył metropolię św. Wojciecha w Gnieźnie.

W 1000r. Otton III odbył pielgrzymkę do grobu świętego. Odbył się wtedy zjazd gnieźnieński, podczas którego ogłoszono utworzenie Metropolii Gnieźnieńskiej z podległymi Biskupstwami: we Wrocławiu, w Krakowie i Kołobrzegu. Cesarz opuścił Gniezno z relikwią ramienia świętego. Jej części zostały umieszczone w Akwizgranie i w Rzymie.

Kult świętego szybko rozszerzył się na wiele krajów Europy. Św. Wojciech to główny patron Polski, kilku miast i diecezji. W ikonografii przedstawia się go w stroju biskupim, w paliuszu, z pastorałem. Jego atrybuty to także orzeł, wiosło oraz włócznie, od których zginął.

Kim była Święta Jadwiga? (Jadwiga (1373/4 – 1399) – Jadwiga Andegaweńska, królowa Polski, święta. Była żoną Władysława II Jagiełły, księcia litewskiego, późniejszego króla Polski. Zwolenniczka pokojowego rozwiązania konfliktu polsko-krzyżackiego. Na swoim dworze skupiła elitę intelektualną Polski. Uprawia działalność charytatywną, opiekowała się szpitalami. Była mecenasem Akademii Krakowskiej, której zapisała przed śmiercią swoje klejnoty i kosztowności. Jadwiga została pochowana w katedrze na Wawelu, kanonizowana w 1997 roku przez Jana Pawła II.)

Gdzie i kiedy odbył się zjazd gnieźnieński ? (I Zjazd gnieźnieński odbył się w 1000 roku i był ważnym wydarzeniem służącym umocnieniu pozycji oraz zwiększeniu prestiżu Polski w Europie. Współcześnie zjazdy są forum dialogu między różnymi kręgami kulturowymi, wyznaniem i religiami. Stanowią także okazję do przedstawienia dziedzictwa Gniezna i Polski na Starym Kontynencie.)

1 Zjazd gnieźnieński (Synod gnieźnieński; 7 marca a 15 marca 1000)

2 II Zjazd gnieźnieński (3 czerwca 1997)

3 III Zjazd gnieźnieński (12 marca 2000)

4 IV Zjazd gnieźnieński (15 marca-16 marca 2003)

5 V Zjazd gnieźnieński (12 marca-14 marca 2004)

6 VI Zjazd gnieźnieński (16 września-18 września 2005)

7 VII Zjazd gnieźnieński (15 czerwca- 17 czerwca 2007)

8 VIII Zjazd gnieźnieński (12 marca- 14 marca 2010)

Kiedy koronowano Bolesława Chrobrego ? 1025

Wymień najświetniejszą insygnie koronacyjną królów Polski ? Polskie insygnia koronacyjne, regalia królów polskich – oznaki władzy, godności i stanu królewskiego królów polskich używane podczas ceremonii koronacyjnych. Były nimi: korona, jabłko, berło, miecz.

Kto sprowadził do Polski Krzyżaków ? 1226 Konrad Mazowiecki sprowadza do Polski Zakon Krzyżacki. Początkowo mają oni pomóc w podbiciu pogańskich Prusów. Z czasem Krzyżacy rosną w potęgę, ich obecność w kraju zaczyna zagrażać bezpieczeństwu Polski.

Z jakim wydarzeniem historycznym wiąże się legenda o Lajkoniku ?

Kto i kiedy założył akademię (Uniwersytet Jagielloński) w Krakowie ? powstał staraniem króla Kazimierza III Wielkiego 12 maja 1364r.

Uniwersytet (studium generale) został założony w 1364 w Kazimierzu z fundacji Kazimierza III Wielkiego i odnowiony w 1400 w Krakowie przez Władysława II Jagiełłę z fundacji Jadwigi Andegaweńskiej. W 1817 nadano mu nazwę Jagielloński, by podkreślić jego związki z tą dynastią.

Kiedy wybuchło Powstanie Warszawskie ? 1944 Powstanie warszawskie (1 sierpnia – 2 października). Jego głównym celem jest wyzwolenie stolicy spod władzy Niemców i zdobycie suwerenności. Powstanie zostaje stłumione, Warszawa obrócona w gruzy, a powojenny polski rząd tworzą komuści zależni od Związku Radzieckiego.

Wymień nazwiska prezydentów RP po 1989 roku ?

Prezydenci III Rzeczypospolitej Polskiej

1. Wojciech Jaruzelski 19.07.1989-22.12.1990
2. Lech Wałęsa 22.12.1990-22.12.1995
3. Aleksander Kwaśniewski 22.12.1995-23.12.2005
4. Lech Kaczyński 23.12.2005 -

Z jakim wydarzeniem kojarzy się 13 grudzień ? 1981 13 grudnia generał Wojciech Jaruzelski wprowadza stan wojenny. Zostaje zarządzona godzina policyjna, ograniczeniu ulegają prawa obywatelskie, wojsko kontroluje wszelkie formy działalności obywateli. Jak później będą tłumaczyć władze komunistyczne, stan wojenny miał zapobiec interwencji zbrojnej w Polsce przez pozostałe państwa Układu Warszawskiego.

3 Maj (1791) конституция

Cud nad Wisłą ? W dniu 15 sierpnia obchodzimy w Polsce Święto Wojska Polskiego, związane z rocznicą Bitwy Warszawskiej 1920, zwanej też Cudem nad Wisłą oraz Święto Wniebowzięcia Maryi Panny.

Zwycięską Bitwę Warszawską, stoczoną w dniach 12-25 sierpnia 1920 roku w czasie wojny polsko-bolszewickiej uznaje się za przełomową w historii świata. Zadecydowała nie tylko o niepodległości

Polski, ale też uchroniła całą Europę przed rozprzestrzenieniem się komunizmu i sowieckiego totalitaryzmu.

W tym dniu, w kościołach polowych odprawiane są msze święte w intencji żołnierzy, którzy oddali życie na polu chwały, a na cmentarzach odbywa się Apel Poległych. W Warszawie przed Grobem Nieznanego Żołnierza ma miejsce Honorowa Zmiana Warty z udziałem najwyższych władz państwowych.

Wniebowzięcie Najświętszej Maryi Panny, w Polsce zwane także Świętem Matki Boskiej Zielnej, jest obchodzone w Kościele Katolickim na całym świecie. Łączy się je ze zwyczajem święcenia i składania darów z ziół, zbóż, warzyw, kwiatów. Poświęcone plony przez rok mają zapewnić bezpieczeństwo i harmonię domowego ogniska.

15 sierpnia we wszystkich kościołach odbywają się uroczyste msze. Do częstochowskiego sanktuarium na Jasnej Górze idą piesze pielgrzymki z całej Polski. Modląc się i śpiewając pokonują przez kilkanaście dni nawet setki kilometrów.

Rok założenia Związku Zawodowego Solidarność (z czym kojarzy się Sierpień 1981)

Koniec "propagandy sukcesu" (jak określano okres rządów Gierka) nastąpił w 1980 roku. Przez Polskę przetoczyła się szczególnie silna fala strajków (po kolejnej podwyżce cen), w Gdańsku robotnicy zawiązali Międzyzakładowy Komitet Strajkowy.

Tym razem PZPR nie zdecydowała się na użycie siły – negocjacje zakończyły się podpisaniem tzw. porozumień sierpniowych (31 VIII 1981) i powstaniem niezależnej organizacji związkowej – NSZZ "Solidarność", na której czele stanął robotnik z Gdańska, Lech Wałęsa. Edward Gierek został zmuszony do ustąpienia, a jego miejsce zajęli Stanisław Kania, a następnie od października 1981 r gen. Wojciech Jaruzelski.

Co wiesz o odsieczy Wiednia (Jan III Sobieski wstąpił się w odsiecz wiedeńskiej, rozgromiając wojska tureckie oblegające Wiedeń w 1683 roku.)

Pytania z geografii Polski

Wymień krainy geograficzne Polski (niemcy, czechy, słowacja, białorus, litwa, rosja)

Wymień Parki Narodowe w Polsce (Białowieski Park Narodowy, Babiogórski Park Narodowy, Karkonoski Park Narodowy, Wielkopolski Park Narodowy).

Najważniejsze rzeki i jeziora w Polsce (Odra, Wisła, Warta, Bug)

- jezioro Włocławskie (Włocław)
- jezioro Marusz (Wąplewo)
- jezioro Krasne (okolice Lublina)
- jezioro Malta (Poznań)

Czy Polska leży nad morzem ? Bałtyjskie morze/ na północy (Gdynia, Gdańsk, Ustka)

Najważniejsze miasta Polski ? Warszawa, Gdańsk, Kraków, Wrocław.

Gdańsk z tysiącletnią, burzliwą historią jest jednym z najstarszych miast Polski.. Pod opieką Neptuna, króla mórz i oceanów zachwyca turystów i artystów. Od 997 roku (pierwsza wzmianka) leżało w granicach państwa pierwszych Piastów, w XIV wieku zajęli je Krzyżacy, a w XV wróciło do Polski, gdzie zapoczątkowało złoty wiek rozwoju gospodarczego. Po II rozbiórce (1773) Polski miasto znalazło się w granicach państwa pruskiego. Po odzyskaniu niepodległości (1918) Wolne Miasto Gdańsk zamieszkiwali Polacy i Niemcy.

To właśnie tu 1 września 1939 roku rozpoczęła się II wojna światowa (obrona Westerplatte), a sierpień 1980 roku i powstanie Solidarności dało początek upadku komunizmu w Europie Środkowej. Tablice z 21 postulatami Międzyzakładowego Komitetu Strajkowego zostały wpisane przez UNESCO na listę Pamięć Świata.

Z Gdańska pochodzi dwóch laureatów Nagrody Nobla: Lech Wałęsa, przywódca Solidarności (nagroda pokojowa 1983) i Gunter Grass, autor m.in. „Blaszanego bębenka” (nagroda w dziedzinie literatury 1999).

W Trójmieście z pewnością każdy znajdzie coś interesującego i atrakcyjnego. W Gdańsku koniecznie trzeba przejść się Drogą Królewską, wspiąć się na wieżę Kościoła Mariackiego, w Muzeum Narodowym obejrzeć słynny tryptyk „Sąd Ostateczny” Hansa Memlinga. W kościele św. Katarzyny posłuchać jedyne w kraju czynnego carillonu (melodii 49 dzwonek wieżowych), a w Katedrze Oliwskiej jednych z najcenniejszych w Europie monumentalnych organów. W Gdyni zwiedzić legendarne statki, podwodny świat oceanarium i wybrać się statkiem na wycieczkę morską. Szczególnym miejscem bohaterskiej obrony we wrześniu 1939 roku jest przylądek Westerplatte. Na koniec fascynującej wycieczki miło pospacerować po molo w Sopocie i usiąść w jednej z licznych kawiarni z widokiem na morze.

Warszawa od czterech stuleci jest stolicą Polski z bohaterską Syrenką w herbie. Leży w sercu Europy, nad Wisłą i liczy 1,7 mln mieszkańców. Tętniąca życiem metropolia jest dziś centrum politycznym, gospodarczym i kulturalnym kraju, łączy dramatyczną historię i bogate tradycje z dynamiczną nowoczesnością. Przybyszów zadziwia różnorodnością, wzrusza tragiczną przeszłością, fascynuje niepowtarzalną atmosferą.

W Warszawie koniecznie trzeba zobaczyć Stare Miasto z Zamkiem Królewskim i kolumną Zygmunta, przejść się Krakowskim Przedmieściem i Nowym Światem, odwiedzić Łazienki i Wilanów. Warto wybrać się na Powązki – jedną z najstarszych nekropolii w Europie, a także do Muzeum Powstania Warszawskiego, które jest wyrazem hołdu warszawiaków dla tych, którzy w 1944 roku zginęli za wolną Polskę i stolicę. Bolesne refleksje budzą pamiątki i ślady obecności polskich Żydów – Synagoga Nożyków, Umschlagplatz, Pomnik Bohaterów Getta.

Ciekawym miejscem jest warszawska Praga, dzielnica nie zniszczona w czasie wojny, z atrakcyjnym ZOO. Przykładem socrealistycznej architektury z lat 50 jest zabudowa MDM-u przy Placu Konstytucji i Pałac Kultury (234,5 m)– wciąż najwyższa budowla w kraju, z której można obejrzeć panoramę stolicy.

Kraków, położony nad Wisłą, drugi w kraju po Warszawie pod względem liczby mieszkańców (blisko 800 tys.) i powierzchni jest miastem wyjątkowym. Dawna stolica Polski (do 1611 roku), siedziba królów, pełna cennych zabytków, muzeów, teatrów, uroczych knajpek żyje w symbiozie z

bogata przeszłością, łączy ponad tysiącletnią tradycję z nowoczesnością. Przyciąga turystów niezwykłą urodą, niepowtarzalnym klimatem, krakowską magią.

Gród założony przez legendarnego księcia Kraka na wzgórzu wawelskim przez wieki szczylił się mianem najważniejszej metropolii w Polsce. Największy rozkwit przeżywał w XIV-XVI wieku. Wtedy powstały najcenniejsze do dziś zabytki: Sukiennice, kościół Mariacki, większość zabudowy dzisiejszego Starego Miasta, nowe fortyfikacje z Barbakanem. Stare centrum Krakowa z zespołem zabytkowym zostało w całości wpisane na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturalnego i Przyrodniczego UNESCO. Znajduje się tu ponad 600 zabytkowych obiektów, z czego 10 najwyższej klasy międzynarodowej. Wśród nich jest kościół Mariacki z przepięknym gotyckim ołtarzem, wyrzeźbionym przez Wita Stwosza (1477-89) i Rynek Główny – największy średniowieczny rynek w Europie.

Na wzgórzu wawelskim stoi zamek królewski i katedrą metropolitalna. Wawel był rezydencją Jagiellonów, jednej z najpotężniejszych dynastii XIV-XVI wieku w Europie, miejscem koronacji i siedzibą władców Polski przez ponad sześć wieków. W katedrze znajdują się sarkofagi królów polskich, w podziemiach świątyni krypty nagrobne wielkich Polaków.

Dziś Kraków jest jednym z ważnych europejskich ośrodków kultury, nauki, sztuki i turystyki. Mieści się tu wiele muzeów (najstarsze w Polsce Muzeum Czartoryskich z imponującą kolekcją malarstwa), kilkanaście teatrów (Teatr Stary i Teatr Stu), 15 wyższych uczelni, filharmonia, galerie, kluby, kabarety (Piwnica pod Baranami). Na uwagę zasługują ważne międzynarodowe festiwale, imprezy kulturalne i naukowe.

Wrocław, położony nad Odrą, przeciętany jej dopływami i kanałami jest miastem 12 wysp i ponad 100 mostów. Należy do najstarszych, największych i najpiękniejszych miast w Polsce. Stolica Dolnego Śląska, licząca ok. 650 tys. mieszkańców szczyli się niezwykłą urodą i burzliwą, bogatą historią.

W wieku X Wrocław wszedł w skład tworzącego się państwa polskiego. Usytuowany na skrzyżowaniu szlaków handlowych ówczesnej środkowej Europy w wieku XIV-XVII przeżywał „złoty wiek”, imponujący rozwój handlu, gospodarki i kultury. W roku 1741, podobnie jak reszta Śląska, pod nazwą Breslau znalazł się w granicach państwa pruskiego, jednak wciąż był ważnym ośrodkiem polskiej kultury. Podczas II wojny światowej i walk o Wrocław w gruzach legło 70% jego zabudowań.

Ślady przeszłości miasta można odnaleźć w jego budowlach. Monumentalne, gotyckie kościoły sąsiadują z barokowymi pałacami i klasycystycznymi gmachami użyteczności publicznej.

Czasy wczesnego średniowiecza przypomina Ostrów Tumski, perła Wrocławia. Tutaj w doskonałym stanie zachował się jeden z najcenniejszych w Europie zespół architektury sakralnej z gotycką katedrą św. Jana Chrzyciela (XIV w.). Z tego samego okresu pochodzi również wrocławski Ratusz (XIV-XV w.) z zegarem o jednej wskazówce, pokazującej fazy księżyca.

Niezwykłe wrażenie robi pokryte złoceniami i malowidłami, pełne rzeźb barokowe wnętrze Auli Leopoldina, która mieści się w XVIII-wiecznym gmachu Uniwersytetu Wrocławskiego.

Metropolia dolnośląska przyciąga turystów zielenią. Park Szczytnicki z Ogrodem Japońskim, Ogród Botaniczny z największą w Polsce kaktusiarnią, a także Ogród Zoologiczny, założony w 1865 roku zachęcają do spacerów i wypoczynku.

We Wrocławiu koniecznie trzeba zobaczyć Panoramę Raclawicką, obraz 120 x 15 metrów, który znajduje się w gigantycznej Rotundzie.

Nową atrakcją miasta jest multimedialna fontanna przed wrocławską Halą Stulecia, otwarta 1 maja 2010 roku. Magiczne widowisko, łączące animację wody ze światłem i dźwiękiem jest jednym z nielicznych takich projektów w Europie.

Dziś Wrocław jest przede wszystkim wspaniałym ośrodkiem kultury, bogatym w teatry, kina, operę, teatr muzyczny, muzea, galerie. Odbywa się tu wiele festiwali o randze międzynarodowej, takich jak „Wratislavia Cantas”, „Jazz nad Odrą”, Przegląd Piosenki Aktorskiej. Nocną rozrywkę zapewniają turystom liczne kluby, puby, restauracje.

Jakie miasto było pierwszą stolicą Polski ? Krakow do 1611r.

Wymień najważniejsze budowle średniowieczne w ważniejszych miastach Polski

Przez jakie miasta przepływa rzeka Wisła ? (Gdańsk, Bydgoszcz)

Jakie duże polskie miasta są położone nad Bałtykiem? Gdynia, Gdańsk, Ustka

Pytania ogólne

Wymień znane ci potrawy narodowe ? в распечатке

Jakie ciasta należą do tradycyjnych deserów w Polsce ?

Faworki: cienkie i kruche ciastka posypywane cukrem pudrem

Galaretki: o smaku owocowym, podawana z bitą śmietaną lub owocami

Makowiec: ciasto z nadzieniem z mielonego maku

Pączki: drożdżowe ciastka smażone w oleju, nadziewane konfiturami z róży lub dżemem owocowym

Sernik: ciasto na bazie twarogu

Szarlotka: ciasto z jabłkami, podawane czasami z bitą śmietaną lub lodami

Wymień znanych ci Polaków którzy otrzymali nagrodę A. Nobla ?

Maria Skłodowska Curie (1867-1934) – wybitny fizyk i chemik polski. Mieszkała i pracowała we Francji. Jako pierwsza kobieta w historii była profesorem Sorbony. Wraz z mężem Piotrem Curie w 1898 r. odkryła pierwiastki: polon i rad. Dwukrotnie otrzymała nagrodę Nobla: w 1903 r. z fizyki (wraz z mężem) za badania w dziedzinie promieniotwórczości naturalnej, w 1911 r. z chemii za wydzielenie czystego radu.

Lech Wałęsa (ur. 1943) – działacz związkowy, polityk, laureat pokojowej Nagrody Nobla w 1983 r.. W 1980 r. stanął na czele strajku w Stoczni Gdańskiej. Od 1980 r. do 1981 r. przewodniczący Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”. W 1990 r. wybrany na przewodniczącego związku NSZZ „Solidarność”. W latach 1990-1995 prezydent Polski. Autor książek m. in. „Droga nadziei” (1987), „Droga wolności” (1991).

Henryk Sienkiewicz (1846-1919) – pisarz, publicysta, działacz społeczny. W roku 1905 jego twórczość została uhonorowana literacką nagrodą Nobla. Po wybuchu I wojny światowej Sienkiewicz wyjechał do Szwajcarii, gdzie współzałożył Szwajcarski Komitet Generalny Pomocy

Ofiarom Wojny w Polsce. Zmarł w Szwajcarii, gdzie go pochowano. W 1924 roku jego prochy złożono w Warszawie w archikatedrze św. Jana. Potop (1886) i Pan Wołodyjowski (1888); Rodzina Połanieckich (1894); Quo Vadis (1896); Krzyżacy (1900); W pustyni i w puszczy (1912).

Władysław Stanisław Reymont (1867-1925) – powieściopisarz, nowelista. Został laureatem nagrody Nobla w dziedzinie literatury w roku 1924 za powieść Chłopi. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej ogłosił rok 2000 Rokiem Reymontowskim.

Jakie zwierzę symbolizuje Puszcę Białowieską ? tur- зубр

Wymień znanych ci kompozytorów polskich

Fryderyk Chopin (1810-1849) – pianista i największy kompozytor polski.

Grażyna Bacewicz (1909-1969) – skrzypaczka, kompozytorka i pedagog muzyczny.

Stanisław Moniuszko (1819-1872) – kompozytor, dyrygent, organista, pedagog muzyczny.

Karol Szymanowski (1882-1937) – kompozytor i pianista.

Wymień znanych ci reżyserów filmowych i teatralnych

Pola Negri [Barbara Apolonia Chałupiec] (1897-1987) – aktorka filmowa.

Roman Polański (ur.1933) – reżyser filmowy i teatralny, aktor, scenarzysta, producent filmowy

Wojciech Bogusławski (1757-1829) – śpiewak operowy, aktor, dramaturg i tłumacz.

Janusz Kamiński (ur. 1959) – operator filmowy, mieszka i pracuje w USA

Kazimierz Dejmek

Nauka:

Ignacy Domeyko (1802-1889) – geolog, mineralog, inżynier górnictwa

Władysław Bartoszewski (ur. 1922) – historyk, dziennikarz, pisarz, polityk.

Maria Skłodowska Curie (1867-1934) – wybitny fizyk i chemik polski. Dwukrotnie otrzymała nagrodę Nobla: w 1903 r. z fizyki (wraz z mężem) za badania w dziedzinie promieniotwórczości naturalnej, w 1911 r. z chemii za wydzielenie czystego radu.

Mikołaj Kopernik (1473-1543) – wybitny astronom, matematyk, lekarz, prawnik, ekonomista. Urodził się w Toruniu. jako pierwszy w czasach nowożytnych opracował heliocentryczny model Układu Słonecznego.

Tadeusz Zieliński (1859-1944) – filolog klasyczny.

Bronisław Malinowski (1884-1942) – etnolog i antropolog społeczny i kulturowy, podróżnik.

Literatura:

Adam Mickiewicz (1798-1855) – najwybitniejszy poeta polski. jego najznamienniejsze utwory to: Oda do młodości (1820), Ballady i romanse (1822), Grażyna (1823), Dziady – część II i IV (1823), Sonety krymskie (1826), Konrad Wallenrod (1828), Reduta Orzona (1831), Dziady – część III (1832), Pan Tadeusz (1834), Liryki lozańskie (1839 – 1840).

Henryk Sienkiewicz (1846-1919) – pisarz, publicysta, działacz społeczny. Trylogia – Ogniem i mieczem (1884), Potop (1886) i Pan Wołodyjowski (1888); Rodzina Połanieckich (1894); Quo Vadis (1896); Krzyżacy (1900); W pustyni i w puszczy (1912).

Krzysztof Kamil Baczyński (1921-1944) – poeta, najwybitniejszy twórca pokolenia Kolumbów.

Sztuki plastyczne:

Jan Matejko (1838-1893) – malarz. Bitwa pod Grunwaldem (1878), Hołd Pruski (1882), Sobieski pod Wiedniem (1883), Kościuszko pod Raclawicami (1888), Konstytucja 3 maja (1891).

Henryk Tomaszewski (ur. 1914) – grafik, scenograf, ilustrator książek.

Politycy:

Lech Kaczyński

Wojciech Jaruzelski

Aleksander Kwaśniewski

Adam Jerzy Czartoryski

Stanisław Mikołajczyk

Lech Wałęsa

Gdzie mieszka smok wawelski? Smok wawelski – legendarny smok mieszkający u podnóża krakowskiego Wzgórza Wawelskiego w jaskini nazywanej Smoczą Jamą.

Legenda

Według starszego przekazu z XII wieku autorstwa Wincentego Kadłubka[1] za rządów króla Kraka w Krakowie pojawił się potwór – smok nazywany “całożercą” (holophagus). Żądał on raz na tydzień ofiary z bydła. Jeżeli mieszkańcy nie dostarczyli mu krowy, zjadał w zamian ludzi. Krak wysłał do zabicia smoka swych dwóch synów. Nie potrafili jednak pokonać stwora w walce wręcz, więc wymyślili podstęp. Podali mu skórę bydlęcą wypchaną siarką i smok się nią udusił. Następnie bracia poróżnili się o to, kto zwyciężył smoka, i jeden z nich zabił drugiego. Powróciwszy do zamku, wytłumaczył ojcu, że to smok zabił jego brata. Gdy został po śmierci Kraka królem, odkryto jego tajemnicę i wygnano z kraju. Jan Długosz w swojej kronice przeniósł bratobójstwo synów Kraka na okres po śmierci ojca, a zabójstwo smoka przypisał samemu władcy.

Druga wersja Marcina Bielskiego z XV wieku głosi, że smoka pokonał szewczyk Skuba za pomocą fortelu – podłożył mu barana wypchanego siarką. Po zjedzeniu barana Smoka tak paliło w gardle, że wypił pół Wisły i pękł

Co Polacy jedzą w tłusty czwartek? Tłusty czwartek: ulubione święto wielbicieli pączków (ostatni czwartek karnawału)

W jaki sposób elegancyjnie Polacy witają się z kobietami?

Którą z następujących potraw można uznać za typowo polską: hot doga, soliankę czy bigos?

Jak tradycyjnie ubiera się pan młody w dniu ślubu?

Kim jest Andrzej Wajda? режиссер

Jakie święto obchodzi się w Polsce 1 listopada ? Święto wszystkich świętych

Znani Polacy związani z Grodnem ? (Król Batory, Orzeszkowa)

Wymień znane ci (typowe) zwyczaje i tradycje Polaków (см. в распечатке)

ŚWIĘTA NARODOWE W czasie tych świąt narodowych większość banków i instytucji jest zamknięta, podobnie jak wiele mniejszych sklepów.

1 stycznia: Nowy Rok

Wielkanoc: niedziela i poniedziałek – pierwsza niedziela po pierwszej wiosennej pełni księżyca

1 maja: Święto Pracy

3 maja: Święto Konstytucji 3 Maja

Boże Ciało: czwartek dziewiątego tygodnia po Wielkanocy

15 sierpnia: Wniebowzięcie Najświętszej Marii Panny, Święto Wojska Polskiego (rocznica “cudu nad Wisłą”)

1 listopada: Dzień Wszystkich Świętych

11 listopada: Dzień Niepodległości

25, 26 grudnia: Boże Narodzenie

Chętnie świętujemy wiele innych okazji, choć nie są one dniami wolnym od pracy:

Tłusty czwartek: ulubione święto wielbicieli pączków (ostatni czwartek karnawału)

Międzynarodowy Dzień Kobiet: w to popularne w czasach PRLu święto kobiety tradycyjnie obdarowywano goździkami. Dziś również wiele kobiet dostaje kwiaty, ale mało kto wie, że dzień ten został ustanowiony w USA dla upamiętnienia śmierci 129 kobiet w pożarze nowojorskiej fabryki w 1908 (8 maja)

Pierwszy Dzień Wiosny: obchodzony przez uczniów, którzy tradycyjnie tego dnia udają się na węgry (21 marca)

Prima Aprilis: dzień psotów i żartów (1 kwietnia)

Dzień Dziecka: rodzice sprawiają przyjemność dzieciom obdarowując je słodyczami lub na przykład zabierając je do ZOO. (1 czerwca)

Wigilia Dnia Świętego Jana (noc świętojańska): wróżby tej nocy dotyczą przede wszystkim miłości i małżeństwa. Właśnie w tę najkrótszą noc co roku zakwita kwiat paproci. Tradycja mówi, że ten, kto go odnajdzie, będzie wieść szczęśliwy i dostatni żywot, ale uwaga: swoim szczęściem i majątkiem nie może się z nikim dzielić. (24 czerwca)

Andrzejki: według pogańskiej tradycji w ten dzień wróżymy, najczęściej lejąc wosk (29 listopada)

Lista UNESCO w Polsce:

Stare Miasto w Warszawie

Stare Miasto w Krakowie

Puszcza Białowieska

Kopalnia soli w Wieliczce

Zamek krzyżacki w

Malborku

Jak wygląda godło Polski? (Как выглядит герб Польши?) ✓

Biały orzeł na czerwonym tle ze złotą koroną.

Перевод: Белый орёл на красном фоне с золотой короной.

2. Jak wygląda flaga Polski? (Как выглядит флаг Польши?) ✓

Dwa poziome pasy: czerwony na dole, biały na górze

Перевод: Две горизонтальных полосы: красная - снизу, белая - сверху.

3. Daty chrztu Polski? (Дата крещения Польши?) ✓

966 Mieszko I (pierwszy polski władca) przyjmuje chrzest i poślubia księżniczkę czeską – Dobrawę. Jest to pierwszy krok w chrystianizacji pierwotnie pogańskiego narodu polskiego.

Перевод: 966 Мешко I (первый польский правитель) был крещен и женился на чешской принцессе - Добраве. Это первый шаг в христианизации языческого первоначально польского народа.

4. Co to jest Mazurek Dąbrowskiego? (Что такое Мазурка Домбровского?) ✓

Mazurek Dąbrowskiego – polska pieśń patriotyczna z 1797 roku, od 26 lutego 1927oficjalny hymn państwowy Rzeczypospolitej Polskiej.

Перевод: Мазурка Домбровского - польская патриотическая песня 1797 года, с 26 февраля 1927 г. официальный гимн Республики Польша.

5. Hymn Polski (Гимн Польши) ✓

Mazurek Dąbrowskiego (Мазурка Домбровского)

Jeszcze Polska nie zginęła, Kiedy my żyjemy. Co nam obca przemoc wzięła, Szablą odbierzemy.	<i>Ещё Польша не погибла, Пока мы живём. Всё, что взято вражьей силой, Саблями вернём.</i>
Marsz, marsz, Dąbrowski, Z ziemi włoskiej do Polski, Za twoim przewodem Złączym się z narodem.	<i>Марш, марш, Домбровский Мы от Рима к землям Польским Под твоей рукой свобода Нас соединит с народом</i>
Przejdziem Wisłę, przejdziem Wartę, Będziem Polakami, Dał nam przykład Bonaparte, Jak zwyciężać mamy.	<i>Перейдём мы Вислу с Вартой, Чтоб поляками нам быть. По примеру Бонапарта Мы сумеем победить.</i>
Marsz, marsz, Dąbrowski...	<i>Марш, марш, Домбровский...</i>
Jak Czarniecki do Poznania Po szwedzkim zaborze, Dla ojczyzny ratowania Wrócim się przez morze.	<i>Как Чарнецкий в Познань прибыл, Шведский плен избыл, Мы для спасения отчизны Из-за моря мы</i>
Marsz, marsz, Dąbrowski...	<i>Марш, марш, Домбровский...</i>
Już tam ojciec do swej Basi	<i>Скажет: «Слушай, дочь», – папаша,</i>

Mówi zapłakany:
"Słuchaj jeno, pono nasi
Biją w tarabany."

*Слѣз не пряча тут, –
«Слышишь, наступают наши:
Барабаны бьют».*

Marsz, marsz, Dąbrowski...

Марш, марш, Домбровский...

6. Jakie dwa wiersze zawierają oryginalny tekst hymnu? (Какие два куплета содержат оригинальный текст гимна?) ✓

Niemiec, Moskal nie osiedzie,
Gdy jąwszy pałasza
Hasłem wszystkich zgoda
będzie
I Ojczyzna nasza

*Не селиться [в краю нашем] ни немцу, ни
москалю,
Коль, под сенью палашей,
Нашим кличем станут согласие
И наша Отчизна*

Marsz, marsz, Dąbrowski...

Марш, марш, Домбровский.

Na to wszystkich jedne głosy
Dosyć tej niewoli!
Mamy Raclawickie kosy
Kościuszkę, Bóg pozwoli.

*И сольются наши голоса в один:
Конец неволе!
Есть у нас косы рацлавицкие,
С нами Костюшко, и Бог нам поможет".*

Marsz, marsz, Dąbrowski...

Марш, марш, Домбровский.

7. Autor polskiego hymnu (Автор польского гимна) ✓

Józef Wybicki

Перевод: Юзеф Выбицки

8. Kto taki Dąbrowskie? (Кто такой Домбровский?)

Po 3 rozbiore, utracie niepodległości przez Polskę, po klęsce walk o niepodległość w Polsce: powstania kościuszkowskiego w 1794, nastąpiła emigracja żołnierzy i oficerów z Polski głównie do Francji i Włoch.

Legiony Polskie we Włoszech były polskim wojskiem, utworzonym zagranicą, w 1797 roku z emigrujących żołnierzy polskich.

W porozumieniu z Napoleonem, General Jan Henryk Dąbrowski (twórca Legionów Polskich) podpisał 9 stycznia 1797 roku umowę z rządem Republiki Lombardzkiej o stworzeniu w Lombardii (północne Włochy) Legionów Polskich.

Współtwórcami Legionów byli znani uczestnicy walk o niepodległość z końca XVIII wieku: generał Karol Kniaziewicz i polityk, poeta i żołnierz: Józef Wybicki.

Symbolem wiary w niepodległość stała się w 1797 roku pieśń legionistów napisana przez Józefa Wybickiego, zwana też «Mazurkiem Dąbrowskiego», (melodia mazurka) która w XX wieku (w 1927 roku) została polskim hymnem narodowym

Перевод:

После третьего раздела Польши, потеря Польшей независимости, после поражения в борьбе за независимость Польши, восстания Костюшко в 1794 году, была эмиграция солдат и офицеров польских, главным образом в Францию и Италию.

Польским легионом в Италии была польская армия, созданная за рубежом, эмигрировавшие в 1797 году польскими солдатами.

В соответствии с Наполеоном, генерал Ян Генрик Домбровский (создатель польских легионов) 9 января 1797 подписал соглашение с правительством Республики Ломбардия о создании в Ломбардии (северная Италия) Польских Легионов.

Соавторы легионы были известны борцы за независимость с конца восемнадцатого века: генерал Кароль Князевич и политик, поэт и солдат: Джозеф Выбицки.

Символ веры в независимость в 1797 году стала песня, написанная Джозефом Выбицким, которая также называется «Мазурка Домбровского» (мелодия мазурки), которая в XX веке (в 1927г.) стала польским национальным гимном.

9. **Jaki instrument grał hymn?** (Какой инструмент играет национальный гимн?) ✓

Taraban

Перевод: Тарабан

10. **Data przyjęcia Konstytucji Polskiej** (Дата принятия Конституции Польши) ✓

Konstytucja Polskiej 3 Maja 1791 roku.

Перевод: Конституция Польши 3 мая 1791 года.

11. **Co było na 13 grudnia w historii Polski?** (Что было 13 декабря в истории Польши?) ✓

Wprowadzenie Stanu Wojennego przez generała Jaruzelskiego. Delegalizacja pierwszej Solidarnosci.

Перевод: Введение военного положения от генерала Ярузельского. Запрет первый солидарности

12. **Co robisz w Wielką Sobotę?** (Что делаете в Великую Субботу?) ✓

Módlcie się, kolorowych jaj i uświęcić jedzeni.

Перевод: Молимся, красим яйца и свентим пищу.

13. **Dzień Polonii i Polaków za Granicą** (День Полонии и поляков за границей) ✓

Polskie święto obchodzone 2 maja

Перевод: Польский праздник, отмечаемый 2 мая

14. Które góry przekraczają Polska? (Какие горы пересекают Польшу?) ✓

Tatry, Karpat.

Перевод: Татры, Карпаты.

15. Święto Niepodległości Polski (День Независимости Польши) ✓

11 listopada / jedenasty ноябрь.

Перевод: 11 ноября / одиннадцатого ноября.

16. Kto był pierwszym królem Polski? (Кто был первым польским королем?) ✓

W 1025 roku zostaje koronowany na pierwszego króla polskiego, dzięki wsparciu Ottona 3, cesarza rzymskiego narodu niemieckiego. Dowodem dobrych stosunków między obu władcami był zorganizowany w 1000 roku - zjazd gnieźnieński.

Перевод:

В 1025 году Болеслава Храброго коронуется первым королём польским, при поддержке Оттона 3, император Священной Римской империи немецкой нации. Доказательством добрых отношений между двумя правителями был организован в 1000 году - гнёзненский съезд.

17. Testament Krzywoustego - co w nim było? (Статут Кривоустого – что в нём было?) ✓

W 1138 roku, przed swą śmiercią, wydał testament regulujący zasady następstwa tronu. Był on kompromisem, który godził jedność państwa z prawem każdego z książęcych synów do dziedziczenia ziemi. Princepsem (czyli księciem zwierzchnim, lub seniorem całej Polski) miał być każdorazowo najstarszy członek dynastii Piastów.

Podstawę jego władzy stanowiła dzielnica senioralna obejmująca prawdopodobnie ziemie: krakowską, sieradzka, łęczycką, wschodnią Wielkopolskę (z Kaliszem i Gniezmem), Kujawy (z Kruszwicą) oraz kontrolę nad Pomorzem. Godność pierwszego princepsa przypadła Władysławowi, który otrzymał także (jako własną dzielnicę dziedziczną) Śląsk wraz z ziemią lubuską. Bolesław (Kędzierzawy) objął Mazowsze z częścią Kujaw, Mieszko III (Stary) - część Wielkopolski z Poznaniem, zaś Henryk - ziemię sandomierską (która najprawdopodobniej wydzielona została dla niego dopiero po śmierci Krzywoustego, nie zaś od razu w testamencie). Najmłodszy z braci, Kazimierz, pozostał bez własnej dzielnicy.)

Краткий перевод: Статут Кривоустого - это политическое завещание польского князя Болеслава Кривоустого, в котором он установил порядок раздела польских земель между своими сыновьями и старшинство между ними.

18. Kto wygrał bitwę pod Płowcami? (Кто выиграл битву под Пловцами?)

Bitwa pod Płowcami – bitwa rozegrana 27 września 1331 roku pomiędzy wojskami Władysława Łokietka a oddziałami zakonu krzyżackiego pod wodzą komtura krajowego chełmińskiego Otto von Lutterberga, marszałka zakonu Dietricha von Altenburga, wielkiego komtura Otto von Bonsdorfa, w okolicach wsi Płowce na Kujawach. Wynik bitwy można uznać pod względem strategicznym za nierozstrzygnięty, lecz w całej batalii Łokietek odniósł sukces – moralny i militarny. Krzyżacy zaczęli liczyć się z Polakami na ich terytorium.

Перевод:

Битва под Пловцами - битва произошла 27 сентября 1331 года, между армиями Владиславом Локетка и тевтонских рыцарей во главе с командующим национальной Отто фон Лютерберга, маршал ордена Дитрих фон Альтенбург, великий полководец Отто фон Бонсдорфа, недалеко от деревни Пловце на Куйавах. Сражение можно рассматривать с точки зрения стратегии выжидания, но и в целом успех боя Локетка - моральной и военной. Крестоносцы начали считаться с поляками на их территории.

19. Król Jan III Sobieski? (*Король Ян III Собеский?*)

Przyszło mu władać krajem skłóconym, wstrząsanym walkami frakcji magnackich, osłabionym terytorialnie (przejściowa okupacja Podola przez Turków i - choć wciąż odnosił zwycięstwa militarne (Wiedeń 1683) - nie podołał zadaniu uporządkowania spraw państwowych. Także w dziedzinie dyplomacji nie odniósł sukcesów (strata połowy Ukrainy na rzecz Rosji, chwiejne sojusze z Francją i Austrią). Wraz ze śmiercią Jana III Sobieskiego (1696) zakończył się okres sarmacki (szlachecki) Rzeczypospolitej - odtąd decydującą rolę w państwie odgrywały koterie magnackie. W przeszłość odeszły także triumfy oręża polskiego.

Odnosił zwycięstwa nad Kozakami i Tatarami, a zwycięstwo na Turkami pod Chocimiem doprowadziło go na tron Polski. Doprowadził do podpisania traktatu przyjaźni z Austrią i wstąpił się w odsiecz Wiednia, rozgramiając wojska tureckie oblegające Wiedeń w 1683 roku. W 1686 zawarł z Rosją pokój wieczysty. Oprócz świetnego przywódcy, był także mecenasem kultury i sztuki. Autor Listów do Marysieńki, które powstawały w czasie rozstań Sobieskiego z ukochaną żoną.

Краткий перевод: Ян III Собеский — крупный польский полководец, король польский и великий князь литовский.

20. Kiedy miał miejsce Potop Szwedzki? (*Когда имело место быть Шведскому Потопу?*)

Potop szwedzki – szwedzki najazd na Polskę w 1655 roku w czasie II wojny północnej (1655–1660). Wojna ta prowadzona była nie tylko przez Szwecję, w czasie wojny zmieniały się zarówno sojusze, jak i siły obu stron. Była ona kontynuacją wcześniejszych wojen prowadzonych przez Rzeczpospolitą, miała także swoje korzenie w sporze o tron Szwecji zapoczątkowanym jeszcze przez króla Zygmunta III Wazę. Potop szwedzki pokazał słabość Rzeczypospolitej, gdyż szwedzkie sukcesy możliwe były m.in. dzięki kolaboracji samych Polaków, którymi kierowały różne motywy. Choć ostatecznie najeźdźcy zostali wyparci z kraju, to koszt zawartych

układów był wysoki, a zniszczenia materialne i kulturowe są widoczne do dziś. Formalnie zakończył go pokój w Oliwie zawarty w 1660 roku.

Краткий перевод: Шведский потоп — вторжение шведов в Речь Посполитую в 1655 — 1660 годах, причинившее этому государству огромный урон. Обусловило заключение Виленского перемирия в Русско-польской войне 1654—1667 годах и совместную борьбу враждующих сторон против грозящей гегемонии шведов. Формально закончился после перемирия в Оливе.

21. Kiedy miał miejsce I, II, III rozbiór Polski? (Когда имело место быть I, II, III разделам Польши?) ✓

Trzy rozbiory Polski w 1772, 1793 i 1795.

Перевод: Три раздела Польши в 1772, 1793 и 1795

22. Opowiedz o pierwszym rozbiorze Polski (Расскажите о первом разделе Польши) ✓

Pierwszy rozbiór Polski – nastąpił w roku 1772, pierwszy z trzech rozbiorów Polski, do których doszło pod koniec XVIII wieku. Dokonany drogą cesji terytorium I Rzeczypospolitej przez Prusy, Austrię i Rosję. Idea rozbioru jednego państwa, w celu zaspokojenia roszczeń i interesów innych nie była czymś nowym. Podobne plany rodziły się wobec Austrii podczas wojny o sukcesję austriacką, Prus w czasie trwania wojny siedmioletniej czy też Turcji w trakcie V wojny rosyjsko-tureckiej. Różnica polegała na tym, że Rzeczpospolita, była jedynym państwem, które nie było w stanie odeprzeć żadnego konfliktu zbrojnego z innym państwem oraz, iż była całkowicie bezbronna i nie mogła w przeciwieństwie do wyżej wymienionych bronić własnych interesów. Koncepcja rozbioru państwa polsko-litewskiego także nie była nowa. Pojawiła się już w XVII wieku (Traktat w Radnot) i była rozpatrywana także w drugiej połowie wieku XVIII. W czasie przedłużającej się wojny rosyjsko-tureckiej, kiedy okazało się jasnym, że rozbiór Wysokiej Porty jest niemożliwy, a dalsza wojna groziła przerodzeniem się w konflikt ogólnoeuropejski, propozycje rozładowania napięcia politycznego kosztem ziem polskich wysunął ponownie dwór paryski i berliński.

Перевод:

Первый раздел Польско - пришёл в 1772 году, первый из трех разделов Польши, который произошёл в конце восемнадцатого века. Уступка территории сделанные Первой Республики Пруссией, Австрией и Россией. Идея раздела страны в целях удовлетворения потребностей и интересов других не было чем-то новым. Аналогичные планы родились в Австрии во время войны за австрийское наследство Пруссии во время Семилетней войны или в Турции в ходе V-ой русско-турецкой войны. Разница в том, что республика была

единственной страной, которая не смогла дать отпор любой вооруженный конфликт с другой страной, и это была совершенно беспомощна и не могла, в отличие от вышеупомянутых отстаивать свои интересы. Концепция раздела Польско-Литовского государства была также не нова. Появившись в семнадцатом веке (договора в Радном) и считалась второй половине восемнадцатого века. Во время длительной русско-турецкой войны, когда стало ясно, что раздел Высокой Порты невозможен, и дальнейшие угрозы перерасти в войну в общеевропейском конфликте, политическое напряжение разряда предложения польских земель за счет судебного отступления Парижа и Берлина.

23. **Opowiedz o drugim rozbiore Polski** (*Расскажите о втором разделе Польши*)👉

II rozbiór Polski – drugi z trzech rozbiorów Polski, do których doszło pod koniec XVIII wieku. Wykorzystując kapitulację Stanisława Augusta Poniatowskiego wobec Rosji i przejęcia rządów w kraju przez targowiczán – 25 października 1792 król Prus Fryderyk Wilhelm II zażądał wcielenia Wielkopolski do Królestwa Prus. Miała być ona ekwiwalem za niepowodzenia armii pruskich w wojnie przeciwko rewolucyjnej Francji, prowadzonej w koalicji absolutystycznych monarchii europejskich. Żądanie to warunkował groźbą wycofania się Prus z koalicji antyfrancuskiej, ale wnet przekształciło się ono w propozycję II rozbioru części ziem Rzeczypospolitej pomiędzy Rosją i Prusami. 23 stycznia 1793 doszło do podpisania traktatu podziałowego między Katarzyną II a Fryderykiem Wilhelmem II, po podpisaniu wojska pruskie weszły do Wielkopolski, a rosyjskie do wschodniej Polski. Konfederacja targowicka – konfederacja generalna koronna zawiązana wiosną 1792 w Targowicy przez przywódców magnackiego obozu republikanów w celu przywrócenia starego ustroju Rzeczypospolitej, pod hasłami obrony zagrożonej wolności przeciwko reformom konstytucji 3 maja, wprowadzającym monarchię konstytucyjną. Jej zawiązanie posłużyło Rosji jako pretekst do interwencji zbrojnej w Rzeczypospolitej.

Перевод:

Второй раздел польско - второй из трех разделов Польши, которая произошла в конце восемнадцатого века. Использование сдачи Станислава Августа Понятовского в Россию и взять на себя правление страной Тарговицкой - 25 октября 1792 король Пруссии Фридрих Вильгельм II потребовал включения в состав Королевства Большой Пруссии. Это должно было быть эквивалентно провала прусской армией в войне против революционной Франции, во главе коалиции европейских монархий. Просьба с угрозой выйти из коалиции Пруссии, анти-французски, но вскоре он превратился в предложение по второй раздел территории Польши между Россией и Пруссией. 23 января 1793 был подписан договор между шагом Екатерины II и Фридриха-Вильгельма II, после подписания прусская армия вошла в Большом и Россией на востоке польском

языке. Конфедерация Тарговицкой - Всеобщая конфедерация короной образуются весной 1792 года в Тарговицкой республиканском лагере магната лидеров восстановит старый режим Республики, под флагом защиты свободы против реформ угрожает Конституции 3 мая, введения конституционной монархии. Формирование России послужило поводом для военного вмешательства в республике.

24. **Opowiedz o trzecim rozbiore Polski** (Расскажите о третьем разделе Польши) ✓

III rozbiór Polski – ostatni z trzech rozbiorów Polski, do których doszło pod koniec XVIII. Już w czasie trwania insurekcji kościuszkowskiej 11 lipca 1794 roku poseł pruski w Petersburgu Leopold Heinrich von Goltz pisał w swej depeшы, że cała Rosja domaga się rozbioru Polski i wymazania imienia polskiego. Niecały rok po upadku insurekcji, 24 października 1795, monarchowie Rosji, Prus i Austrii (a właściwie Imperium Habsburgów) uzgodnili wzajemnie traktat, zgodnie z którym przeprowadzili ostatni, pełny, III rozbiór Rzeczypospolitej. Trzeci rozbiór był rezultatem m.in. kryzysu wewnętrznego i ekspansywnych działań mocarstw ościennych, bezpośrednio jednak wynikiem nieudanego powstania kościuszkowskiego i przegranej wojny Polski z Rosją i Prusami. Król Stanisław August Poniatowski opuścił Warszawę i w asyście dragonów rosyjskich udał się do Grodna, pod opiekę i nadzór namiestnika rosyjskiego, po czym abdykował 25 listopada na rzecz Rosji. To stało się powodem, iż Rosja, de facto, stała się depozytariuszką korony polskiej, i bez jej zgody Napoleon nie chciał i nie mógł przywrócić później Królestwa Polskiego. (Uczył to dopiero powołując w 1812 Konfederację Generalną Królestwa Polskiego i wypowiadając wojnę Rosji). Stanisław August Poniatowski zmarł w Petersburgu 12 lutego 1798.

Перевод:

Третий раздел Польши - последний из трех разделов Польши, который произошёл в конце восемнадцатого века. Уже во время восстания Костюшко 11 июля 1794 года прусским посланником в Санкт-Петербурге Леопольд Генрих фон Гольц пишет в своем сообщении, что вся Россия требует раздела Польши и стирания имени польского. Менее чем через год после краха восстания, 24 октября 1795 г. монархи России, Пруссии и Австрии (и на самом деле империи Габсбургов) взаимно согласованных в договоре, в соответствии с которым последняя проведена полная третьего раздела Польши. Третий раздел был результат такого Внутренний кризис и экспансивный действия соседних полномочия непосредственно, однако, в результате неудачного восстания и поражения Костюшко польская война с Россией и Пруссией. Король Станислав Август Понятовский оставил Варшаву и в сопровождении русских драгун отправился в Гродно, под опеку и надзор за русским губернатором затем он отрекся от престола 25 ноября в пользу России. Это стало причиной того, что Россия, по сути, стал депозитарием польской короны, и без ее согласия,

Наполеон не хотел и не мог вернуться после польского королевства. (Он сделал это только в 1812 году, ссылаясь на Всеобщей конфедерации Королевства Польского и объявить войну России). Станислав Август Понятовский умер в Петербурге 12 февраля 1798 года.

25. Które państwa uczestniczyły w rozbiórce Polski? (Какие страны участвовали в разделе польского?) ✓

W I rozbiórce: Prusy, Austria i Rosja

W II - Rosja i Prusy

W III - Prusy Austria i Rosja

RP 1 – utworzona w 1569r., zlikwidowana w 1795r.,

RP2 - utworzona w 1918r., zlikwidowana w 1939r.,

RP3 - utworzona w 1989r.

Перевод:

В первый раздел: Пруссия, Австрия и Россия

Во второй - Россия и Пруссия

В третьих - Пруссия, Австрия и Россия

RP 1 - создана в 1569 г. , ликвидирована в 1795 г.,

RP2 - создана в 1918г, ликвидирована в 1939 г.

RP3 - создана в 1989г.

26. Ostatni król Polski (Последний король Польши) ✓

Stanisław August Poniatowski (1732-1798). Wywodził się z rodu magnackiego, którego znaczenie było świeżej daty. Królem został w 1764 r. z inicjatywy carycy rosyjskiej Katarzyny II. Był człowiekiem oświecenia - wykształconym i wrażliwym. Uczynił wiele dla podniesienia poziomu elit Rzeczypospolitej i unowocześnienia państwa. Pod względem politycznym, i z punktu widzenia pozycji międzynarodowej, państwo polsko-litewskie było już w stanie rozkładu i działalność oświeceniowa króla i jego współpracowników służyła raczej przyszłości aniżeli teraźniejszości. Był król wybitnym mecenasem sztuki i kultury. Nadzieje na utrzymanie państwa pokładał w łaskawości Katarzyny II. Wielkim jego wzlotem był twórczy udział w ustanowieniu Konstytucji 3 Maja w 1791 r., akcie odrodzenia narodowego. Jednakże wobec sprzeciwu Katarzyny II łatwo skapitulował i zgodził się na abdykację. Abdykacja ta oznaczała koniec państwowości Rzeczypospolitej Obojga Narodów.

Перевод:

Станислав Август Понятовский (1732-1798). Он происходил из аристократической семьи, значение которой была недавней датой. Король был в 1764 году по инициативе русской императрицы Екатерины II. Он был

человеком эпохи Просвещения - образованный и чувствительный. Он много сделал для повышения уровня элиты республики и модернизации государства. Политически, и с точки зрения международного положения, польско-литовское государство уже в состоянии распада и деятельности Просвещения короля и его коллеги служили, а не будущее в настоящем. Он был покровителем царя искусства и культуры. Надежды поддерживать состояние благодати разместил Екатерины II. Восхождение было большое участие в создании творческого Конституции 3 мая в 1791 году, акт национального возрождения. Однако, из-за оппозиции Екатерины II легко сдался и согласился отречься от престола. Это отречение положило конец польско-литовского государства.

27. Z czym kojarzy się Targowica? (С чем ассоциируется Тарговица?)

Targowica (ukr. Торговиця, Torhowycja) - miejscowość na Ukrainie, dawne miasteczko, obecnie wieś niedaleko Humania, w obwodzie kirowohradzkim, w rejonie Nowoarchanhełskim.

W końcu XVIII wieku należała do Stanisława Szczęsnego Potockiego. 14 maja 1792 miejsce ogłoszenia konfederacji targowickiej, zmierzającej do obalenia konstytucji 3 maja przy pomocy interwencji armii rosyjskiej.

Konfederacja targowicka – konfederacja generalna koronna zawiązana wiosną 1792 w Targowicy przez przywódców magnackiego obozu republikanów w celu przywrócenia starego ustroju Rzeczypospolitej, pod hasłami obrony zagrożonej wolności przeciwko reformom konstytucji 3 maja, wprowadzającym monarchię konstytucyjną. Jej zawiązanie posłużyło Rosji jako pretekst do interwencji zbrojnej w Rzeczypospolitej.

Перевод:

Тарговица (украинский Торговиця) - город на Украине, в старом городе, теперь село под Уманью, в кировоградской области, в Новоарханском районе.

В конце восемнадцатого века принадлежали Станиславу Потоцкому Щесны.

14 мая 1792 Объявление о месте конфедерации Тарговицкой, с целью свержения Конституции 3 мая с вмешательством русской армии.

Конфедерация Тарговицкой - Всеобщая конфедерация короной образуются весной 1792 года в Тарговицкой республиканском лагере магната лидеров восстановить старый режим Республики, под флагом защиты свободы против реформ угрожает Конституции 3 мая, введения конституционной монархии. Формирование России послужило поводом для военного вмешательства в республике.

28. Kim był Tadeusz Kościuszko? (Кем был Тадеуш Костюшко?) ✓

✓ Коротко:

Tadeusz Andrzej Bonawentura Kościuszko herbu Roch III (ur. 4 lutego 1746 w Mereczowszczyźnie, zm. 15 października 1817 w Solurze) – generał polski i amerykański, inżynier fortyfikator, brał udział w wojnie o niepodległość USA, wzniecił antyrosyjskie powstanie w Rzeczypospolitej, Najwyższy Naczelnik Siły Zbrojnej Narodowej w insurekcji 1794.

Перевод:

Тадеуш Анджей Костюшко Бонавентура хербу Рох III (родился 4 февраля 1746 в Mereczowszczyźnie, д. 15 октября 1817 в Solothurn.) - Польский и американский генерал, инженер укреплений, принимал участие в войне за независимость Соединенных Штатов, вызвали анти-русского восстания в республике, Верховный главнокомандующий силами Национальные вооруженные восстания 1794 года.

✓ Подробно:

W 1765 roku z inicjatywy Stanisława Augusta Poniatowskiego powstała Szkoła Rycerska. Miała ona przygotować kadre oficerów, ludzi światłych, postępowych i dobrych obywateli. Dzięki wsparciu Czartoryskich Kościuszko wstąpił 18 grudnia 1765 do Korpusu Kadetów Szkoły Rycerskiej, gdzie wyróżniał się spośród innych. Na wiosnę 1777 roku Kościuszko został wysłany na północ nad granicę kanadyjską pod wodzą generała Horatio Gatesa. Przez wiele miesięcy Kościuszko ufortyfikował różne obozy wojskowe Armii Kontynentalnej (m.in Fort Ticonderoga). Rozgłos przyniósł mu wkład jego fortyfikacji do amerykańskiego zwycięstwa w bitwie pod Saratogą. Wyrazem uznania dla jego inżynierskich umiejętności było powierzenie mu budowy silnej twierdzy West Point nad rzeką Hudson. Decyzję taką poparł naczelnny wódz armii amerykańskiej Jerzy Waszyngton.

Kościuszko na własną prośbę został skierowany do armii południowej. Tu także jego umiejętności inżynierskie pozwoliły odnosić Amerykanom zwycięstwa.

W uznaniu zasług, uchwałą Kongresu Tadeusz Kościuszko awansowany został 13 października 1783 r. na generała brygady armii amerykańskiej. W lipcu 1784 r. pożegnawszy się z przyjaciółmi, wrócił do Polski (12 sierpnia 1784). Sytuacja w kraju była bardzo zła. Od kilku już miesięcy trwały w Polsce przygotowania do spodziewanej interwencji. Kościuszko brał w nich aktywny udział, dokonując inspekcji i manewrów podległych sobie wojsk, obejmując przy tym dowództwo

dywizji pod nieobecność księcia Józefa Poniatowskiego. Na początku maja 1792 r. dokonana została reorganizacja wojsk polskich. Wodzem armii koronnej, liczącej około 17 tysięcy żołnierzy, król mianował księcia Józefa Poniatowskiego. Dowódcą jednej z trzech dywizji, tworzących armię koronną, został Tadeusz Kościuszko. 18 maja wojska rosyjskie (w sile około 100 tysięcy żołnierzy) wkroczyły na terytorium Rzeczypospolitej, rozpoczęła się wojna polsko-rosyjska 1792. Kościuszko odznaczył się w bitwach pod Włodzimierzem (7 lipca), pod Dubienką (18 lipca 1792) i Zieleńcami, za co otrzymał order Virtuti Militari. 24 marca 1794 na rynku krakowskim złożył narodowi uroczystą przysięgę i objął formalnie przywództwo insurekcji jako Najwyższy Naczelnik Siły Zbrojnej Narodowej.

29. Kiedy wybuchło powstanie listopadowe? (*Когда вспыхнуло ноябрьское восстание?*) ✓

Przyczyny powstania:

- wydarzenia piętnastolecia istnienia Królestwa Polskiego - zawiedzione nadzieje na pełną niepodległość; nie wywiązanie się Aleksandra I z obietnic powiększenia Królestwa o dawne ziemie polskie; nie przestrzeganie konstytucji i nie tolerowanie liberalnej opozycji (Kaliszanów)

Przebieg:

- noc listopadowa - 29 listopada 1830 r. wybuchło powstanie,
- cywile zaatakowali Belweder, jednak nie osiągnęli celu, ponieważ wielki książę Konstanty ocalał i uciekł z Warszawy

Перевод:

Причины повстанія:

- События Королевства Польского пятнадцать лет существования - разочарование для полной независимости, не выполнять обещания Александра I Королевства бывшего увеличить польских земель, несоблюдение Конституции и не терпимо либеральной оппозиции (Калишанов)

Пробег:

*- Ночью ноября - 29 ноября 1830 года вспыхнуло восстание,
- Белвендер напали на гражданских лиц, но не должно быть, потому что великий князь Константин выжил и бежал из Варшавы*

30. Kiedy wybuchło styczniowe? (*Когда было январское восстание?*) ✓

Powstanie styczniowe (1863-1864) - narodowy zryw powstańczy przeciwko zaborcy, Rosji. Powstanie wybuchło 22 stycznia 1863 r., trwało do późnej jesieni 1864 roku. W latach 1861-1862 w Królestwie Polskim społeczność polska coraz bardziej domagała się reform agrarnych, demokratyzacji władzy i niezawisłości państwa od Rosji. Planowane przez czerwonych na wiosnę powstanie zostało więc znacznie przyspieszone, nie było jeszcze należycie przygotowane, powstańcom brakowało

broni i amunicji, kierownictwo powstania było niejednolite i skłócone. Po początkowych sukcesach organizacyjnych, także wojskowych, powstańcy zaczęli jednak ulegać przeważającym siłom rosyjskim. Traugutt starał się wciągnąć do walk ludność chłopską, głosząc hasło działania „z ludem i przez lud”. Powstanie miało charakter wojny partyzanckiej, stoczono ok. 1200 rozproszonych potyczek, ale ani jednej większej bitwy, zginęło ok. 30 tys. uczestników. Nie nadeszła żadna pomoc z zagranicy, na jaką liczono, zwłaszcza z Francji. Powstanie objęło całe Królestwo, znaczną część Litwy oraz Wołyń i trwało z większą intensywnością ponad rok, a rozproszone oddziały partyzanckie walczyły jeszcze do jesieni.

Перевод:

Январского восстания (1863-1864) - национального восстания против захватчиков России. Восстание вспыхнуло 22 января 1863 года, продолжалось до поздней осени 1864 года.

В годы 1861-1862 Королевства Польского польской общины все более востребованными аграрной реформы, демократизации власти и независимости страны от России. Планируется весной восстание значительно ускорилось, ещё не было должным образом подготовлено, повстанцам не хватает оружия и боеприпасов, руководство восстания было противоречивым и воюющим. После первых организованных успехов, а так же военных повстанцы начали проходить преимущественно русскими войсками. Траугут пытался вытаскать в население крестьян, проповедуя лозунг "с народом и по народ". Восстание имело партизанский характер войны, были распределены около 1200 сражений, погибли около 30 тысяч человек. участников. Не получили никакой помощи из-за рубежа, которые рассчитывали, особенно из Франции. Восстание охватывает все области, значительную часть Литвы и Волынь, и длилось более года, а партизанские отряды сражались еще до осени.

31. Gdzie i kiedy zginął król Władysław Warneńczyk? (Где и когда умер король Владислав Варненчык?) 🇵🇱

Władysław Warneńczyk (1424-1444). Król Polski od 1434 roku, król węgierski od 1440 roku, syn Władysława Jagiełły i Zofii Holszańskiej. W czasie jego panowania faktyczne rządy w Polsce sprawował kardynał Zbigniew Oleśnicki. Węgry, już wówczas poważnie zagrożone przez ekspansję turecką, liczyły, że powiązane z rodem Jagiellonów będą dla nich ochroną. Młody i zapalczywy Władysław łatwo uległ namowom legata papieskiego i wyruszył przeciw Turkom z niedostatecznie przygotowanymi wojskami. Do decydującej bitwy doszło pod Warną 10 listopada 1444 roku. Bitwa zakończyła się klęską dowodzonej przez Władysława koalicji antytureckiej, a sam król zginął na polu walki. Władysław należy do najbardziej znanych władców średniowiecznej Polski. Klęska warneńska przyczyniła się do

powstania legendy o dwudziestoletnim królu, który poległ w starciu dwu różnych cywilizacji.

Краткий перевод: Владислав III Варненчик — король польский (покинул Польшу 22 апреля 1440, страной управляли регенты), король Венгрии с 17 июля 1440 года.

32. Kto był pierwszym królem z dynastii Jagiellonów? (Кто был первым королем из династии Ягеллонов?) ✓

Władysław Jagiełło II (1348-1434). Od 1377 r. wielki książę litewski, od 1396 król Polski. Założyciel dynastii Jagiellonów. Wraz z jego wstąpieniem na tron rozpoczęła się nowa epoka w historii Polski, państwa środkowoeuropejskiego, które było związane ściśle z cywilizacją zachodnią, łacińską. Władysław Jagiełło wiązał Polskę z Litwą panującą wówczas nad ogromnymi obszarami Wschodu, od Bałtyku po Morze Czarne, gdzie pogaństwo etnicznej Litwy krzyżowało się z prawosławiem podbitych przez nią ziem ruskich. W ten sposób zostały osiągnięte doraźne cele polityczne - ekspansja Zakonu krzyżackiego została powstrzymana przez świetne zwycięstwo sił polsko-litewsko-ruskich pod Grunwaldem 15 lipca 1410 r. Jednakże Polska stanęła wobec wielkich wyzwań Wschodu, którym nie zawsze zdolna była sprostać. Tymczasem król Władysław doprowadził w 1413 r. do Unii w Horodle, poszerzającej związki Polski i Litwy, oraz wydał dalsze przywileje dla szlachty, aby zapewnić jej poparcie dla dziedziczenia tronu przez synów.

Краткий перевод: Ягайло Владислав II — князь витебский, великий князь литовский (1377—1381, 1382—1392) и король польский (1386—1434). Родоначальник династии Ягеллонов.

33. Kto był ostatnim z dynastii Jagiellonów? (Кто был последним из династии Ягеллонов?)

Zygmunt August (1520-1572) Syn Zygmunta Starego i Bony Sforzy, koronowany za życia ojca w 1529 roku, od tego też roku wielki książę litewski. Rządy objął w 1548 roku Popierał reformatorski ogólnoszlachecki ruch egzekucji praw, w wyniku czego uregulowano sytuację dóbr Rzeczypospolitej (królewszczyzn), utworzono stałe wojsko. Zwolennik tolerancji, nie dopuszczał do prześladowań i wojen religijnych, wołał na sejmie "Nie jestem królem waszych sumień". Nie mając potomstwa zdolnego do dziedziczenia tronu dążył do utrwalenia związków Polski z Litwą na podstawie unii realnej i cel ten z wielkimi trudami zrealizował na trzy lata przed śmiercią - Unia Lubelska 1569 roku. Jego miłość do Barbary Radziwiłłówny doprowadziła do małżeństwa i koronacji, co było sprzeczne z interesami dynastii i racjami stanu. Król przykładał wielką wagę do spraw morskich i budowy floty. Przyłączył do państwa polsko-litewskiego Inflanty. Był człowiekiem odrodzenia, wszechstronnie wykształconym, protektorem sztuk i nauk, które pod jego panowaniem rozkwitły.

Краткий перевод: Сигизмунд II Август — великий князь литовский и король польский. Он правил совместно со своим отцом Сигизмундом I. В его правление, в 1569 году, была принята Люблинская уния, по которой Великое княжество Литовское и Королевство Польское объединялись в конфедеративное государство — Речь Посполитую, правителем которой с титулом короля польского и великого князя литовского и стал Сигизмунд Август. Был последним представителем династии Ягеллонов на троне Великого княжества Литовского и Королевства Польского.

34. Tekst „Warszawianka 1831 roku”(Текст песни Варшавянка 1831 года). ✓

Warszawianka 1831 roku

Oto dziś dzień krwi i chwały,
Oby dniem wskrzeszenia był!
W tęczę Franków Orzeł Biały
Patrząc, lot swój w niebo wzbił.
Słońcem lipca podniecany
Woła do nas z górnych stron:
"Powstań, Polsko, skrusz kajdany,
Dzis twój tryumf albo zgon!"
Hej, kto Polak, na bagnety!
Żyj, swobodo, Polsko, żyj!
Takim hasłem snej podniety
Trąbo nasza wrogom grzmij!
Trąbo nasza wrogom grzmij!

Варшавянка 1831 года

Сегодня день крови и славы,
Пусть бы он был днём воскрешения!
Орёл Белый, на радугу франков
Глядя, взвил в небо свой полёт.
Солнцем июля вдохновлённый,
Зовёт нас из горних стран:
«Восстань, Польша, круши оковы,
Нынче твой триумф или смерть».
Эй! кто поляк, в штыки!
Живи, свобода, Польша, живи!
Этим девизом побуждений благородных
Труба наша, врагам греми!
Труба наша, врагам греми!

Na koń, woła Kozak mściwy,
Karać bunty polskich rot,
Bez Bałkanów są ich niwy,
Wszystko jeden zgniecie lot.
Stój! Za Bałkan pierś ta stanie,
Car wasz marzy płonny łup,
Z wrogów naszych nie zostanie,
Na tej ziemi, chyba trup.
Hej, kto Polak, na bagnety!
Droga Polska, dzieci Twoje,
Dziś szczęśliwszych doszły chwil,
Od tych sławnych, gdy ich boje,
Wieńczył Kremlin, Tybr i Nil.
Lat dwadzieścia nasze męże,
Los po obcych ziemiach siał,
Dziś, o Matko, kto poleże,
Na Twem łonie będzie spał.
Hej, kto Polak, na bagnety!
Wstań Kościuszko! Ugodź serca,
Co z litością mamić śmia,
Znałże litość ów morderca,

"На конь!" — зовёт казак мстительный, -
Покараем взбунтовавшийся народ,
Лишены Балкан их нивы,
Мигом раздавим ляхов род".
Стой! Вместо Балкан встанет эта грудь:
Царь ваш тщетно грезит о добыче,
От врагов наших ничего не останется
На этой земле, кроме трупов.
Эй! кто поляк, в штыки!
Дорогая Польша! дети твои
Сегодня достигли мгновений счастливей
Чем те, когда их славные бои
Венчали Кремль, Тибр и Нил.
Двадцать лет наших героев
Рок сеял по чужим землям,
Нынче, о Мать, кто поляжет,
Будет спать на твоём лоне.
Эй, кто поляк, в штыки!
Встань, Костюшко, порази сердца,
Которые милосердием обманывать смеют.
Ведал ли о милосердии тот убийца,

Który Pragę zalał krwią?	Который Прагу залил кровью?
Niechaj krew tę krwią dziś spłaci,	Пусть за кровь ту ныне платит кровью,
Niech nią zrosi grunt, zły gość,	Пусть злой гость оросит ею землю.
Laur męczeński naszej braci	Мученический лавр наших братьев
Bujniej będzie po niej rość.	Пышнее будет на ней расти.
Hej, kto Polak, na bagnety!	Эй! кто поляк, в штыки!
Tocz Polaku bój zacięty,	Веди, поляк, начатый бой,
Ulec musi dumny car,	Проиграть должен надменный царь,
Pokaż jemu pierścień święty,	Покажи ему перстень святой,
Nieulękłych Polek dar,	Дар неустрашимых полек;
Niech to godło ślubów drogich,	Пусть этот знак дорогих обетов
Wrogom naszym wróży grób,	Врагам нашим накликает гроб,
Niech krwią zlane w bojach srogich,	Пусть, залитый кровью в суровых боях,
Nasz z wolnością świadczy ślub.	Скрепит наш союз со свободой.
Hej, kto Polak, na bagnety!	Эй, кто поляк, в штыки!
O Francuzi! Czyż bez ceny	О французы! Или вы не цените
Rany nasze dla was są?	Наши раны ради вас?
Spod Marengo, Wagram, Jeny,	Под Маренго, Ваграмом, Йеной
Drezna, Lipska, Waterloo	Дрезденом, Лейпцигом, Ватерлоо?
Świat was zdradzał, my dotrwali,	Свет вас предавал, мы выстояли:
Śmierć czy tryumf, my gdzie wy!	Смерть или триумф — где вы, там мы.

Bracia, my wam krew dawali.
Dziś wy dla nas nic – prócz łzy.
Hej, kto Polak, na bagnety!
Wy przynajmniej coście legli,
W obcych krajach za kraj swój,
Bracia nasi z grobów zbiegli,
Błogosławcie bratni bój.
Lub zwyciężym – lub gotowi,
Z trupów naszych tamę wznieść,
By krok spóźnić olbrzymowi,
Co chce świata pęta nieść.
Hej, kto Polak, na bagnety!
Grzmijcie bębny, ryczcie działa,
Dalej! dzieci w gęsty szyk,
Wiedzie hufce wolność, chwała,
Tryumf błyska w ostrzu pik.
Leć nasz orle, w górnym pędzie,
Sławie, Polsce, światu służ!
Kto przeżyje wolnym będzie,
Kto umiera, wolny już!
Hej, kto Polak, na bagnety!

Братья! Мы вам отдавали кровь,
Сегодня же вы нам — ничего, кроме слезы?
Эй, кто поляк, в штыки!
Хотя бы вы, кто легли
В чужих краях за свой край,
Братья наши, встали из могил,
Благословите братьев на бой!
Или победим — или готовы
Возвести преграду из наших трупов,
Чтобы замедлить шаг исполину,
Что хочет нести миру оковы.
Эй! кто поляк, в штыки!
Гремите, барабаны, ревите, орудия,
Давай! дети, сплывайте строй;
Ведут полки Вольность, Слава,
Триумф сияет на остриях пик.
Лети, наш орёл, в высоком полёте,
Славе, Польше, свету служи!
Кто выживет, вольным будет,
Кто умирает, вольный уже.
Эй! кто поляк, в штыки!

Żyj, swobodo, Polsko, żyj!

Живи, свобода, Польша, живи!

Takim hasłem cnej podniety

Этим девизом побуждений благородных

Trąbo nasza wrogom grzmij!

Труба наша, врагам греми!

Trąbo nasza wrogom grzmij!

Труба наша, врагам греми!

35. Z jakim wydarzeniem historycznym kojarzy się postać ks. Kordeckiego? (С каким историческим событием связана фигура ксёндза Кордекего?) ✓

Klemens Augustyn Kordecki – przeor zakonu Paulinów i dowódca obrony klasztoru podczas oblężenia Jasnej Góry w czasie potopu szwedzkiego.

Podczas potopu szwedzkiego (w 1655 roku) za cel postawił sobie uchronienie Jasnej Góry przed rabunkami i dewastacją ze strony wojsk szwedzkich. W tym celu ukrył obraz Matki Boskiej Częstochowskiej, a w kaplicy umieścił jego kopię. Wysłał do króla Karola X Gustawa list – przechowywany obecnie w archiwum w Sztokholmie, w którym zgadzał się poddać twierdzę w zamian za gwarancję nienaruszalności sanktuarium. Kiedy jej nie otrzymał, zdecydował się zbrojnie bronić Jasnej Góry. Dowodził obroną twierdzy jasnogórskiej przez cały okres oblężenia: od 18 listopada do 27 grudnia 1655 roku.

Dzieje oblężenia przedstawił w pamiętniku datowanym na 1655 roku, a na jego podstawie w 1658 roku napisał Nową Gigantomachię – beletrystyczny utwór o obronie częstochowskiego sanktuarium. Opis ten został wykorzystany w Potopie przez Henryka Sienkiewicza do stworzenia fabularyzowanego opisu obrony klasztoru.

Краткий перевод: Клеменс Августин Кордеки- религиозный руководитель ордена Паулинов и командир обороны монастыря во время осады Ясной Горы во время нашествия шведов.

36. Kto jest patronem Polski? (Кто является польским покровителем?) ✓

✓ **Коротко:**

Święty Wojciech, właśc. Wojciech Sławnikowic (ur. ok. 956 w Libicach - zm. 23 kwietnia 997 w okolicach Elbląga lub Tękit – pierwszy polski święty, czeski duchowny katolicki, biskup Pragi, misjonarz, męczennik, uznawany przez Kościół katolicki za świętego.

Перевод:

Святой Войцех, ответственный. Войцех Славниковиц (родился около 956 в Либице, умер 23 апреля 997 в окрестностях Элблага или Тэжита – первый

святой польский, чешский римско-католического епископа Праги, миссионер, мученик, признанного католической церковью как святой.

👉 **Подробно:**

Święty Stanisław Kostka, zakonnik patron Polski

Stanisław urodził się 28 grudnia 1550 roku w Rostkowie na Mazowszu. Był synem Jana, kasztelana zakroczymskiego. Miał trzech braci i dwie siostry. Był bardzo wrażliwy. Dlatego ojciec w czasie przyjęć, kiedy musiał na nich bywać także Stanisław, napominał gości do umiaru w żartach, gdyż inaczej chłopiec może omdleć. W pierwszych miesiącach 1568 roku Stanisław złożył śluby zakonne. Miał wtedy zaledwie 18 lat. W prostocie serca w uroczystość św. Wawrzyńca (10 sierpnia) napisał list do Matki Bożej i schował go na swojej piersi. Przyjmując tego dnia Komunię świętą, prosił św. Wawrzyńca, aby uprosił mu u Boga łaskę śmierci w święto Wniebowzięcia. Prośba została wysłuchana. Wieczorem tego samego dnia poczuł się bardzo źle. 13 sierpnia gorączka nagle wzrosła. Przeniesiono go do infirmerii. 14 sierpnia męczyły Stanisława mdłości. Wystąpił zimny pot i dreszcze, z ust popłynęła krew. Była późna noc, kiedy zaopatrzone go na drogę do wieczności. Prosił, aby go położono na ziemi. Prośbę jego spełniono. Przepraszał wszystkich. Kiedy mu dano do ręki różaniec, ucałował go i wyszeptał: "To jest własność Najświętszej Matki".

Zapytany, czy nie ma jakiegoś niepokoju, odparł: że nie, bo ma ufność w miłosierdziu Bożym i zgadza się najzupełniej z wolą Bożą. Nagle w pewnej chwili, jak zeznał naoczny świadek, kiedy Stanisław modlił się, twarz jego zajaśniała tajemniczym blaskiem. Kiedy ktoś zbliżył się do niego, by zapytać, czy czegoś nie potrzebuje, odparł, że widzi Matkę Bożą z orszakiem świętych dziewic, które po niego przychodzą. Po północy 15 sierpnia 1568 roku przeszedł do wieczności. Kiedy podano mu obrazek Matki Bożej, a on nie zareagował na to uśmiechem, przekonano się, że cieszy się już oglądaniem Najświętszej Maryi Panny w niebie. Jego kult zrodził się natychmiast i spontanicznie. Wieść o śmierci świętego Polaka rozeszła się szybko po Rzymie. W dwa lata po śmierci, kiedy otwarto grób, znaleziono ciało nienaruszone.

Proces kanoniczny trwał jednak długo. Uroczystości beatyfikacyjne odbyły się najpierw w Rzymie w domu św. Andrzeja, a potem w Polsce. Był to pierwszy błogosławiony Towarzystwa Jezusowego. W roku 1674 papież Klemens X ogłosił bł. Stanisława jednym z głównych patronów Korony Polskiej i Wielkiego Księstwa Litwy. Jan XXIII uznał św. Stanisława szczególnym patronem młodzieży polskiej.

37. Gdzie i jak zginął Św. Wojciech? (Где и как умер Святой Войцех?)👉

Wojciech urodził się w Lubicach, w Czechach, ok 956 roku W Polsce Bolesław Chrobry z radością przyjął w 997 roku biskupa, o którym wcześniej wiele dobrego słyszał od Sobibóra, któremu udzielił schronienia. Przyszły król dał Wojciechowi 30 wojów jako eskortę. U boku biskupa do Gdańska popłynęli Radzim - Gaudenty i

subdiakon Benedykt Bogusza, który znał język pruski i mógł służyć za tłumacza. W Gdańsku przez kilka dni głosił Ewangelią tamtejszym Prusom. Następnie, odsyłając eskortę, udał się do Prus. Tam spotkała go śmierć męczeńska z rąk bezbożnych podczas odprawiania Mszy Św. Otoczyli go poganie, a pierwszy cios zadał świętemu pogański kapłan. Następnie przebito go 6 włóczniami, a głowę odcięto i wbito na żerdź. Umierając za wiarę 23 kwietnia 997 roku Wojciech miał 41 lat.

Jego ciało wykupił Bolesław Chrobry za tyle złota ile ważyło. Relikwie uroczyście przeniesono do Gniezna. Powiadomiony o śmierci przyjaciela Otton III natychmiast posłał do Papieża list z tą straszną wieścią i prośbą o kanonizację. Było to pierwsze wyniesienie na ołtarze przez Papieża, bowiem do tego czasu świętych ogłaszali miejscowi biskupi. Kanonizacja nastąpiła przed 999 roku na podstawie żywotu spisane go na podstawie wiedzy naocznych świadków. Dokonał jej Sylwester II, który utworzył metropolię św. Wojciecha w Gnieźnie.

W 1000 roku Otton III odbył pielgrzymkę do grobu świętego. Odbył się wtedy zjazd gnieźnieński, podczas którego ogłoszono utworzenie Metropolii Gnieźnieńskiej z podległymi Biskupstwami: we Wrocławiu, w Krakowie i Kołobrzegu. Cesarz opuścił Gniezno z relikwią ramienia świętego. Jej części zostały umieszczone w Akwizgranie i w Rzymie.

Kult świętego szybko rozszerzył się na wiele krajów Europy. Św. Wojciech to główny patron Polski, kilku miast i diecezji. W ikonografii przedstawia się go w stroju biskupim, w paliuszu, z pastorałem. Jego atrybuty to także orzeł, wiosło oraz włócznie, od których zginął.

Краткий перевод: Адальберт Пражский (он же Войтех или Войцех) — чешский епископ и католический святой.

23 апреля 997 года он встретил свою смерть от рук прусских язычников неподалеку от нынешнего Калининграда. Вскоре после гибели епископа его останки были выкуплены Болеславом Храбрым, причем вес выплаченного золота равнялся весу мощей великомученика, и положены в соборе в Гнезно. Уже спустя два года после своей смерти Войтех был канонизирован папой Сильвестром II.

38. Kim była Święta Jadwiga? (Кем была Святая Ядвига?)

Królowa Jadwiga Andegaweńska (1374-1399). Córka Ludwika Węgierskiego. W 1384 roku możnowładcy polscy zażądali jej przybycia do Polski z Węgier i w tym roku została koronowana. Panowie małopolscy dążyli do zerwania narzeczeństwa Jadwigi z Wilhelmem Habsburgiem, gdyż myśleli o związku dynastycznym z Litwą w celu umocnienia obu krajów zagrożonych stałą ekspansją Krzyżaków. Na podstawie umowy zawartej w Krewie w 1385 roku, wielki książę litewski Władysław Jagiełło przyjął wraz z braćmi i całą Litwą chrześcijaństwo w obrządku łacińskim i poślubił Jadwigę. Gotowość do podporządkowania swego życia realizacji celów państwowych przyczyniła się do wielkiej sympatii i szacunku, jakim cieszyła się ta królowa. Jadwiga odnowiła Akademię Krakowską i na jej rzecz zapisała swój majątek osobisty.

Перевод:

Королевы Ядвиги Анжуйский (1374-1399). Дочь Людовика Венгрии. В 1384 году, Польские магнаты требовали своего прибытия на польском и венгерском был коронован в этом году. Мальчики тенденцию сломать Малопольского Хедвиг ухаживания Уильяма Габсбургов, потому что они думали, что династические связи с Литвой в целях укрепления двух стран угрожает постоянное расширение тевтонских рыцарей. На основании соглашения, заключенного в 1385 Кревской, великого князя литовского Владислава Ягайло приняты и братья его и весь Литвы в латинском обряде христианство и женился на Хедвиг. Готовность подчинять свои жизненные цели государство способствовало большой любовью и уважением, в котором королева наслаждался этим. Ядвига вновь Краковской академии и записали ее для вашей личной собственностью.

39. Gdzie i kiedy odbył się zjazd gnieźnieński? (Где и когда состоялся гнезненский конгресс?)

Zjazd odbył się między 7 a 15 marca 1000 roku w Gnieźnie. Do grobu św. Wojciecha przybył cesarz Świętego Cesarstwa Rzymskiego Otton 3, zwany też Ottonem Rudym. Po modlitwie w katedrze spotkał się z księciem Bolesławem. Podczas zjazdu Otton nałożył na jego głowę diadem i wręczył kopię Włóczni św. Maurycego. W zamian cesarz otrzymał od księcia część relikwii św. Wojciecha. Bolesław przychylił się do planów cesarza o Wielkim Cesarstwie. Najdonioślejszym efektem zjazdu było utworzenie Metropolii gnieźnieńskiej – pierwszej metropolii kościelnej w Polsce podległej wyłącznie papieżowi, na czele której postawiono brata św. Wojciecha Radzima Gaudentego. Wraz z powstaniem nowej metropolii utworzono podległe Gnieznu nowe biskupstwa-sufraganie w Krakowie z biskupem Popponem, w Kołobrzegu z biskupem Reinbernem, Wrocławiu z biskupem Janem. Biskupstwo w Poznaniu pozostało poza metropolią gnieźnieńską aż do śmierci biskupa Ungera. Zjazd z pewnością przyczynił się do umocnienia pozycji Bolesława wobec władców państw sąsiadujących z Polską. Tradycję Synodu gnieźnieńskiego (w jego wymiarze kościelnym i europejskim) podtrzymuje w naszych czasach abp Henryk Muszyński, metropolita gnieźnieński i prymas Polski. Organizuje on od 1997 roku kolejne Zjazdy gnieźnieńskie podnoszące i upamiętniające prestiż oraz wagę Gniezna w całej Europie. Celem tego spotkania było pozyskanie przez cesarza przychylności i poparcia księcia do utworzenia uniwersalistycznego cesarstwa zachodniego, na które miały złożyć się prowincje(każda z królem, podlegającym cesarzowi) Galię, Italię, Germanię, Słowiańszczyznę.

Перевод:

Конгресс состоялся в период с 7 по 15 марта 1000 в Гнезно. К могиле святого Войцех прибыл император Священной Римской империи Оттон 3, также известный как Отто Руди. После молитвы в соборе встретился с князем Болеславом. Когда Конгресс, введенные Отто тиарой на голове и дал копию Святого Копья. Морис. В свою очередь, император получил от некоторых

мощей святого князя. Адальберт. Болеслав присоединилась к планам императора Великой Империи. Выполнять не более важным результатом стало создание Metropolis Конгресс Гнезно - первая столица Церкви в Польше, подчиняются только папе, во главе с его братом возведен Санкт-Войцех Radzym Gaudentius. С созданием новых городов, созданных подчиненными Гнезно новый викарный архиерей епископ-в Кракове Рорропет в Колобжег с епископом Reinbern, Вроцлав с епископом Иоанном. Епископство в Познани, Гнезно столица осталась вне до смерти епископа Унгер.

Конгресс, безусловно, внесла свой вклад в укрепление позиций Болеслава против правителей соседних стран с польской. Традиция Синода Гнезно (в его церковь и европейское измерение) поддерживается в наше время, архиепископа Хенрика Muszynski, предстоятель архиепископ Гнезно и польском языках. Он организует с 1997 года следующего Гнезно конгрессов и посвященных повышению престижа и значимости Гнезно в Европе. Целью этой встречи было получить пользу императора и герцога поддержку создания универсальных Западной империи, которое было представлено в провинции (каждая с царем, в соответствии с императором) Галлии, Италии, Германии, славянских.

41. Wymień najszlachetniejszą insygnie koronacyjną królów Polski? (Самые знаменитые королевские драгоценности известных польских королей) 🍏

Polskie insygnia koronacyjne, regalia królów polskich – oznaki władzy, godności i stanu królewskiego królów polskich używane podczas ceremonii koronacyjnych. Były nimi: korona, jabłko, berło, Miecz Szczerbiec (wyszczerbiony na Bramie Kijowskiej)

Перевод:

Польские драгоценности короны, регалии королей Польский - знаки власти, достоинства и король польских королей использоваться во время коронации. В их числе: корона, держава, скипетр, меч Шчербец (сколы на ворота Киев)

42. Kto sprowadził do Polski Krzyżaków? (Кто встречался с польскими рыцарями?) 🍏

1226 Konrad Mazowiecki sprowadza do Polski Zakon Krzyżacki. Początkowo mają oni pomóc w podbiciu pogańskich Prusów. Z czasem Krzyżacy rosną w potęgę, ich obecność w kraju zaczyna zagrażać bezpieczeństwu Polski.

Перевод:

Конрад Мазовецкий 1226 приходит к польским орденом тевтонских рыцарей. Первоначально, они помогают в освоении языческой Пруссии. Со временем рыцари растут силой, их присутствие в стране становится угрозой для польской безопасности

43. Kto i kiedy założył akademię (Uniwersytet Jagielloński) w Krakowie? (Кто и когда основал академию (Ягеллонский университет) в Кракове?) ✓

Krol Kazimierz Wielki (1310-1370) założył w Krakowie w 1364 r. pierwszy w Polsce uniwersytet - Akademię Krakowską.

Перевод: Король Казимир Великий (1310-1370) основал в Кракове в 1364 году, первый университет в Польше - Краков академии.

44. Kiedy wybuchło Powstanie Warszawskie? (Когда вспыхнуло Варшавское Восстание?) ✓

1 sierpnia 1944 roku o godzinie w 17.00 Powstanie warszawskie było wystąpieniem zbrojnym w okupowanej przez wojska niemieckie Warszawie zorganizowanym przez Armię Krajową, połączonym z ujawnieniem się i oficjalną działalnością najwyższych struktur Polskiego Państwa Podziemnego. Od strony militarnej powstanie było wymierzone przeciwko Niemcom, jednak jego głównym celem była próba ratowania powojennej suwerenności, a być może także niepodległości Polski, poprzez odtworzenie w stolicy Polski legalnych władz państwowych będących naturalną kontynuacją władz przedwojennych, co miało uniemożliwić narzucenie Polsce marionetkowych władz uzależnionych od Związku Radzieckiego, którego wojska właśnie zbliżały się do Warszawy. Walki trwały 63 dni. W czasie walk zburzonych zostało ok. 25% zabudowy miasta (pod koniec wojny ok. 85% miasta leżało w gruzach).

Перевод:

1 августа 1944 года, в 17.00 часов Варшавское восстание было вооруженное восстание в немецкой армии заняли Варшаву организованный армией, в сочетании с открытой и официальной деятельности высших структурах польского подземного государства. С военной восстание было направлено против Германии, но его основной целью было попытаться спасти послевоенные суверенитета, а также, возможно независимости Польши, играя в польской столице правовых органов государственной власти как естественное продолжение довоенных правительство, которое должно было предотвратить введение польского марионеточного правительства зависимого общества Советский Союз, чьи войска подходили к Варшаве. Борьба длилась 63 дней. Уничтожено во время боевых действий было около 25% зданий города (в конце войны около 85% территории города лежали в руинах).

45. Wymień nazwiska prezydentów RP po 1989 roku? (Знаменитые имена президентов Республики Польша после 1989 года?) ✓

Wojciech Jaruzelski (1989–1990)
Lech Wałęsa, (1990 – 1995),
Aleksander Kwasniewski (1995-2005),
Lech Kaczyński (2005-2010) (ur. 18 czerwca 1949 w Warszawie , zm. 10 kwietnia 2010 w Smoleńsku)
Bronisław Komorowski (2010-)

Перевод:

Войцех Ярузельский (1989 - 1990)
Лех Валенса (1990 - 1995),
Александр Квасневский (1995-2005),
Лех Качиньский (2005-2010) (родился 18 июня 1949 года в Варшаве, умер. 10 апреля 2010 в Смоленске)
Бронислав Коморовский (2010 -.....)

46. Z jakim wydarzeniem kojarzy się 13 grudzień? (Какое событие связано 13 декабря?) ✓

O północy 13 grudnia 1981 roku wprowadzony został stan wojenny. Rano w państwowej telewizji pojawił się Wojciech Jaruzelski i ogłosił powołanie WRON. Solidarność została zdelegalizowana. Przywódców internowano i umieszczono w strzeżonych przez SB ośrodkach odosobnienia. Oddziały ZOMO pacyfikowały próbujące strajkować zakłady pracy. MSW zezwoliło na użycie broni i wkrótce (16 grudnia) padł rozkaz strzelania do górników w kopalni "Wujek". Zginęło 9 górników, a 21 zostało rannych. Następnego dnia ogień został otwarty podczas solidarnościowych protestów w Gdańsku. Zginęła jedna osoba, a dwie zostały ranne. Do 28 grudnia wszystkie strajki zostały rozbite.

Перевод:

В полночь 13 декабря 1981 было введено военное положение. Утром, государственное телевидение появилось Войцех Ярузельский, и объявил о назначении wron. Солидарность была объявлена вне закона. Лидеры были интернированы и помещены в охраняемой СО содержания под стражей. Милиция войск умиротворенной пытался ударить рабочих мест. Министерство внутренних дел разрешило использовать оружие, и вскоре (16 декабря) упал шахтеров приказ стрелять на "Wujek". Девять горняков погибли и 21 получили ранения. На следующий день, был открыт огонь на протесты солидарности в Гданьске. Один человек погиб и двое получили ранения. До 28 декабря все удары были сломаны.

47. Z jakim wydarzeniem kojarzy się 3 Maj 1791 roku? (Какое событие связано 3 мая 1791 года?) ✓

Data przyjęcia Konstytucji. Sejm w Warszawie przyjął reformę Państwa, odrzucił Liberum Veto.

Перевод: День принятия конституции. Варшавский сейм принял реформу государства, отвергли Либерум Вето.

48. Rok założenia Związku Zawodowego Solidarność? (Год основания профсоюзов Солидарности?) ✓

Niezależny Samorządny Związek Zawodowy "Solidarność" – ogólnopolski związek zawodowy powstały w 1980 roku dla obrony praw pracowniczych, do 1989 również jeden z głównych ośrodków masowego ruchu oporu przeciw socjalistycznym rządowi Polski Ludowej. Początkowo duże wpływy polityczne organizacji w III Rzeczypospolitej (np. Akcja Wyborcza Solidarność w latach 1997-2001) uległy następnie znacznemu osłabieniu.

"Solidarność" powstała na bazie licznych komitetów strajkowych (w tym Międzyzakładowego Komitetu Strajkowego w Gdańsku), które z czasem przekształciły się w komisje założycielskie Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego "Solidarność". NSZZ "Solidarność" został zarejestrowany 10 listopada 1980 roku przez Sąd Okręgowy w Warszawie.

Tym razem PZPR nie zdecydowała się na użycie siły - negocjacje zakończyły się podpisaniem tzw. porozumień sierpniowych (31 VIII 1981) i powstaniem niezależnej organizacji związkowej - NSZZ "Solidarność", na której czele stanął robotnik z Gdańska, Lech Wałęsa. Edward Gierek został zmuszony do ustąpienia, a jego miejsce zajęli Stanisław Kania, a następnie od października 1981 roku gen. Wojciech Jaruzelski.

49. Co wiesz o odsieczy Wiednia? (Что вы знаете об осаде Вены?) ✓

Bitwa pod Wiedniem – bitwa stoczona 12 września 1683 roku między wojskami polsko-austriacko-niemieckimi, pod dowództwem Jana III Sobieskiego, a armią Imperium osmańskiego pod wodzą wezyra Kara Mustafy pod Wiedniem. Zakończyła się przegraną Turcji, która nie podniosła się już po tym uderzeniu i przestała stanowić zagrożenie dla chrześcijańskiej Europy.

Перевод:

Битва под Веной - сражение на 12 сентября 1683 между силами польско-австрийско-немецких, под командованием Яна III Собеского и османской армии

под руководством визиря Кара-Мустафы в Вене. Закончилась поражением Турции, которая не поднималась после хита и больше не представляет угрозу для христианской Европы.

50. Wymień krainy geograficzne Polski (Знаменитые географические края Польши) ✓

Wielkopolska, Malopolska, Pomorze, Warmia i Mazury, Podlasie, Slask (Gorny i Dolny)

Перевод: Великопольска, Малопольска, Поморже, Варма и Мажуры, Подляске, Слоск (верхний и нижний)

51. Wymień Parki Narodowe w Polsce (Знаменитые национальные парки Польши) ✓

Białowieski Park Narodowy *Беловежский национальный парк*
Tatrzański Park Narodowy *Национальный парк Татр*
Bieszczadzki Park Narodowy *Бецады национальный парк*

52. Najważniejsze rzeki i jeziora w Polsce? (Основные реки и озера в Польше?) ✓

Rzeki od wschodu na zachód: Bug i Narew, Wisła, Warta, Odra
jeziora: Mamry (na Mazurach) największe, Hańcza (najgłębsze), Morskie Oko w Tatrach

Перевод:

*Реки с востока на запад: Буг и Нарев, Висла, Варта, Одра
озера: Мамры (на Гавайях) самое большое, Ханьча (глубокое), Морской глаз в горах Татры.*

53. Z jakimi państwami graniczy RP? (С какими странами граничит Польша?) ✓

Niemcami na zachodzie, Czechami i Słowacją na południu, Ukrainą i Białorusią na wschodzie, Litwą i Federacją Rosyjską (Okręg Kaliningradzki) na północy.

Перевод: Германия на западе, Чехия и Словакия на юге, Украина и Беларусь на востоке, Литва и Россия (Калининградская область) на севере.

54. Czy Polska leży nad morzem? (Польша лежит возле моря?) ✓

Так, на północy nad morzem Bałtyckim

Перевод: Да, в северной части Балтийского моря

55. Najważniejsze miasta Polski? (Основные польские города?) ✓

Warszawa, Krakow, Wrocław, Szczecin, Torun, Gdansk, Lublin, Białystok, Łódź, Szczecin, Poznań.

Перевод: Варшава, Краков, Вроцлав, Щецин, Торун, Гданьске, Люблине, Белостоке, Лодзи, Щецине, Познани.

56. Jakie miasto było pierwszą stolicą Polski? (Какой город был первой столицей Польши?) ✓

Gniezno, potem Krakow do 1611 r.

Перевод: Гнезно, затем Краков до 1611 г.

57. Wymień najważniejsze budowle średniowieczne w ważniejszych miastach Polski (Расскажите о самых важных средневековых зданий в крупных городах Польши) ✓

Wawel (Zamek Królewski) w Krakowie, Sukiennice na Starym Miście w Krakowie, Malbork (zamek Książczycki)

Перевод: Вавель (Королевский замок) в зале Ткань Кракове в Старом городе Краков, Мальборк (замок Кжычацки)

58. Przez jakie miasta przepływa rzeka Wisła? (Через какие места протекает река Висла?) ✓

Warszawa, Krakow, Toruń.

Перевод: Варшава, Краков, Торин.

59. Jakie duże polskie miasta są położone nad Bałtykiem? (Каковы основные польские города расположены на побережье Балтийского моря?) ✓

Gdańsk, Sopot, Gdynia czyli Trójmiasto, Szczecin, Słupsk.

Перевод: Гданьск, Сопот, Гдыня Tricity to есть, Щецин, Слупске.

60. Wymień znane ci potrawy narodowe? (Какие знаменитые национальные блюда?) ✓

Bigos, żurek, flaczki.

Перевод: Бигос, суп, флячки.

Jakie ciasta należą do tradycyjnych deserów w Polsce? (Какая выпечка является традиционным десертом в Польше?) ✓

Faworki: cienkie i kruche ciastka posypywane cukrem pudrem

Galaretką: o smaku owocowym, podawana z bitą śmietaną lub owocami

Makowiec: ciasto z nadzieniem z mielonego maku

Pączki: drożdżowe ciastka smażone w oleju, nadziewane konfiturami z róży lub dżemem owocowym

Sernik: ciasto na bazie twarogu

Szarlotka: ciasto z jabłkami, podawane czasami z bitą śmietaną lub lodami

Перевод:

Вавёрки: тонкие, хрустящие печенье посыпать сахарной пудрой

Галаретка: фруктовый аромат, подается со взбитыми сливками или фруктами

Маковый торт: торт, фаршированные земле мак

Пончики: Пончики, обжаренные в масле, фаршированные с розой вареньем или фруктовым джемом

Чизкейк: творог на основе теста

Яблочный пирог: яблочный пирог, иногда подается со взбитыми сливками или мороженым

62. Jakie zwierzę symbolizuje Puszcę Białowieską? (Какое животное символизирует Беловежскую пущу?) ✓

Tur.

Перевод: Зубр.

63. Wymień znanych ci kompozytorów polskich? (Каких знаете знаменитых польских композиторов?) ✓

Fryderyk Franciszek Chopin (ur. 22 lutego lub 1 marca 1810 w Żelazowej Woli, zm. 17 października 1849 w Paryżu) – polski kompozytor i pianista. Przedstawiciel muzyki okresu romantyzmu, nazywany poetą fortepianu. U źródeł jego twórczości leżała wrażliwość artystyczna oraz umiejętność czerpania wzorców z polskiej muzyki ludowej. Jego przyjaciółką i towarzyszką życia była pisarka George Sand.

Перевод: Фридерик Францишек Шопен (родился 22 февраля или 1 марта 1810 в Желязовой Воли, д. 17 октября 1849 в Париже.) - Польский композитор и пианист. Представитель музыки эпохи романтизма, называют поэтом фортепиано. В основе его работы лежал художественной чувствительность и способность рисовать узоры польской народной музыке. Его друг и компаньон для жизни писателя Джордж Санда.

Stanisław Moniuszko herbu Krzywda (ur. 5 maja 1819 w Ubielu, zm. 4 czerwca 1872 w Warszawie) – polski kompozytor, dyrygent, pedagog, organista; autor ok. 268 pieśni, operetek, baletów i oper. Do jego najśłynniejszych dzieł należą opery: Halka, Straszny dwór i Paria.

Перевод: Станислав Монюшко пальто Krzywda (родился 5 мая 1819 года в Убеле, д. 4 июня 1872 года в Варшаве.) - Польский композитор, дирижер, педагог, органист, автор около 268 песен, оперетт, балетов и опер. Его самые известные работы включают в опере Галька, привидениями Манор, и Пария.

Karol Szymanowski (1882-1937) – kompozytor i pianista

Перевод: Кароль Шимановский (1882-1937) - композитор и пианист.

64. Wymień znanych ci reżyserów filmowych i teatralnych? *(Каких знаете знаменитых режиссеров фильмов и театра?)* ✓

Jerzy Hoffman (ur. 15 marca 1932 w Krakowie) - polski reżyser i scenarzysta filmowy.

1999 - Ogniem i mieczem

1982 – Znachor

Andrzej Wajda (ur. 6 marca 1926 w Suwałkach) – polski reżyser filmowy i teatralny, współtwórca polskiej szkoły filmowej, laureat honorowego Oscara.

Człowiek z żelaza (1981)

Krzysztof Zanussi (ur. 17 czerwca 1939 w Warszawie) – polski reżyser i scenarzysta filmowy.

Życie jako śmiertelna choroba przenoszona drogą płciową, 2000

Roman Polański (urodzony jako Raymond Roman Liebling, 18 sierpnia 1933 w Paryżu) – polski reżyser, scenarzysta, aktor teatralny (sporadycznie filmowy) oraz producent filmowy, który w 1975 przyjął obywatelstwo francuskie.

Pianista (The Pianist, 2002)

Nóż w wodzie (1962), nominacja do Oscara

Перевод:

Ежи Гофман (родился 15 марта 1932 года в Кракове) - польский режиссер и сценарист.

1999 - Огнем и мечом

1982 - доктор

Анджей Вайда (родился 6 марта 1926 года в Сувалки) - польский режиссер театра и кино, один из основателей польской школы кино, лауреат почетного Оскара.

Человек из железа (1981)

Кшиштоф Занусси, (родился 17 июня 1939 года в Варшаве) - польский режиссер и сценарист.

Жизнь как смертельная болезнь, передающаяся половым, 2000

Роман Полански (родился Раймонд римской Liebling, 18 августа 1933 года в Париже) - польский режиссер, сценарист, актер (иногда пленки) и кино продюсер, который в 1975 году принял французское гражданство.

Пианист (The Pianist, 2002)

Нож в воде (1962), номинирован на Оскар

65. Kim był Jan Matejko? (Кем был Ян Матейко?)

Jan Alojzy Matejko (ur. w czerwcu 1838 w Krakowie, zm. 1 listopada 1893 w Krakowie) – malarz polski, twórca obrazów historycznych i batalistycznych, historiozof. Jan Matejko w młodości przeżył bombardowanie Krakowa przez Austriaków w 1848 r. oraz powstanie styczniowe. Pod wpływem narodowych klęsk postanowił porzucić malarstwo religijne, które uważał za swoje powołanie, i poświęcił się prawie wyłącznie malarstwu historycznemu. Sama historia była jego obsesją. Nie potrafił o niej pisać ani opowiadać, więc ją malował. Zarzucano mu swobodne podejście do historii. Sam Matejko traktował swoje obrazy jako głos w polemice dotyczącej przeszłości i przyszłości kraju, a nie wyraz ideologii. Drugą pasją Matejki był kraj. Był on zagorzałym patriotą. Dofinansowywał miasto, biednych i kulturę pokazując swoje obrazy za darmo lub przekazując je państwu. Prace jego były od tej pory analizowane w ramach przekazu ideowego.

Matejko często umieszczał na swoich płótnach osoby, których w danym miejscu nie było (np. Kołłątaj i gen. Wodzicki na obrazie Bitwa pod Racławicami), bo nie chodziło mu o przedstawienie faktu, lecz danie syntezy historiozoficznej. Mimo krytyki historyków, wiele wydarzeń historycznych w publicznej świadomości funkcjonuje tak, jak przedstawił je na swych dziełach malarz.

W 1862 roku namalował jeden ze swoich najwybitniejszych obrazów, "Stańczyka". Miał wtedy zaledwie 24 lata. Jan miał 26 lat, gdy odniósł ogromny sukces dzięki "Kazaniu Skargi". Dochód ze wstępu na wystawę oddał na sieroty. Do końca życia

cieszył się wielką sławą, tak w Polsce jak na całym świecie, do czego przyczyniały się liczne nagrody (m.in. na wystawach w Paryżu). Unikał publicznych wystąpień, które były dla niego bardzo stresujące.

“Stefan Batory pod Pskowem” – obraz Jana Matejki z 1872 roku, przedstawiający poselstwo cara Rosji Iwana IV Groźnego do króla Polski Stefana Batorego z prośbą o pokój.

“Bitwa pod Grunwaldem” – obraz Jana Matejki namalowany na płótnie w 1878 roku w Krakowie. Malarz podczas pracy korzystał głównie z Roczników Jana Długosza - polskiego kronikarza, który na podstawie ustnych relacji swojego ojca, opisał bitwę. Jan Matejko malował obraz przez około 6 lat (1872-1878).

“Konstytucja 3 Maja 1791 roku” – obraz Jana Matejki powstawał od stycznia do października 1891. W maju prace nad nim były jednak tak zaawansowane, iż możliwe było pokazanie płótna na jubileuszowej wystawie w Sukiennicach z okazji 100 rocznicy uchwalenia konstytucji. Obraz posiada wymiary 247 x 446 cm, obecnie znajduje się w zbiorach Zamku Królewskiego w Warszawie.

Перевод:

Ян Алоизий Матейко (родился в июне 1838 года в Кракове, умер 1 ноября 1893 в Кракове.) - Польский художник, автор исторических и битвы, историк. Яна Матейко в Кракове молодежь пережила бомбардировку австрийцами в 1848 году, и Январского восстания. Под влиянием национального бедствия решил отказаться от религиозной живописи, которое он считал своим призванием, и он посвятил себя почти исключительно к исторической живописи. Та же история была его навязчивая идея. Он не мог писать об этом или говорить, так что он написал. Он был обвинен в спокойное отношение к истории. Сэм Матейко лечения вашего изображения, голоса в спорах о прошлом и будущем страны, а не выражением идеологии. Вторая страсть Матейко был страной. Он был горячим патриотом. Субсидии для города, бедные и культура демонстрации ваших фотографий бесплатно или давать их состояние. Его работы, так как были проанализированы в связи диаграмме.

Матейко часто размещают на своих полотнах лица в месте, где не было (например, Kołłątaj и генеральный Wodzicki на изображение Рацлавицкой битвы), потому что он не хотел, чтобы представить факт, но блюдо историософской синтеза. Несмотря на критику историков, многие исторические события в общественном сознании как функции представил их своим малярные работы.

В 1862 году он написал одно из его величайших произведений живописи ", Станчик". Ему было всего 24 лет. Джон было 26 лет, когда он был огромный успех благодаря "жалобы проповеди". Выручка от входа на выставку дали детям-сиротам. К концу жизни пользовался большой известностью, как в Польше и во всем мире, что способствовало множество наград (в том числе шоу в Париже). Он избегал публичных выступлений были очень напряженными для него.

«Стефан Баторий под Псковом» - картины Яна Матейко в 1872 году, показывает послание царя Ивана России в IV Грозного до польского короля Стефана Батория, прося мира.

"Грюнвальдская битва" - картины Яна Матейко написаны на холсте в 1878 году в Кракове. Художник на работе выгоду в основном из Летопись Ян Длугош - польский летописец, который на основе интерпретации отношений отца, он описал бой. Ян Матейко написал картину в течение 6 лет (1872-1878).

"Конституция 3 мая 1791" - картины Яна Матейко был создан с января по октябрь 1891 года. В мае работать на нем, однако, были настолько передовые, что можно было показать холст для памятной выставке в Cloth Hall в честь 100-летия Конституции. Изображение имеет размеры 247 x 446 см, в настоящее время находится в коллекции Королевского замка в Варшаве.

66. Kim był Mikołaj Kopernik? (Кем был Николай Коперник?) ✓

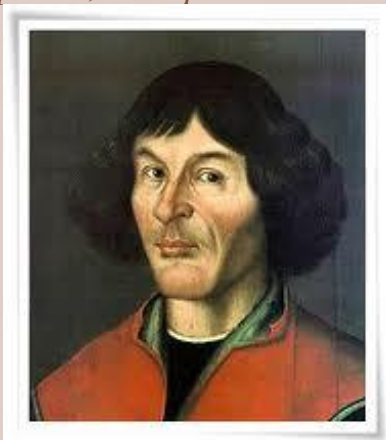
Mikołaj Kopernik, ur. 19 lutego 1473 w Toruniu, zm. 24 maja 1543 we Fromborku) – polski astronom, matematyk, prawnik, ekonomista, strateg, lekarz, astrolog, tłumacz, kanclerz kapituły warmińskiej od 1511, kanonik warmiński, scholastyk wrocławski. Jego najważniejszym dziełem jest *De revolutionibus orbium coelestium* – O obrotach sfer niebieskich. Pracował nad nim w latach 1515–1530, ale ukazało się dopiero w lutym 1543 roku w Norymberdze. Opisał w nim heliocentryczną wizję wszechświata na tyle szczegółowo, że mogła stać się naukowo użyteczna. Dzieło to wywołało jedną z najważniejszych rewolucji naukowych od czasów starożytnych, nazywaną niekiedy przewrotem kopernikańskim.

Перевод:

Николай Коперник родился. 19 февраля 1473 в городе Торунь, умер. 24 мая 1543 в Фромборке) - польский астроном, математик, юрист, экономист, стратег, врач, астролог, переводчик, канцлер Варминско Глава 1511, Канон Вармии, Вроцлав схоластическим.

Его самая важная работа *De Revolutionibus Orbium coelestium* - Об обращениях небесных сфер. Он работал над ним в 1515-1530 годах, но был освобожден

только в феврале 1543 в Нюрнберге. Описанные гелиоцентрическую картину Вселенной в таких подробностях, что это может быть научно полезно. Результатом этой работы стало одним из самых важных научных революций с древних времен, который иногда называют революции

Коперника.

67. **Kim był Adam Mickiewicz?** (Кем был Адам Мицкевич?) ✓

Adam Bernard Mickiewicz herbu Poraj (ur. 24 grudnia 1798 w Zaosiu lub Nowogrodzku, zm. 26 listopada 1855 w Konstantynopolu) – polski poeta, działacz i publicysta polityczny. Obok Juliusza Słowackiego i Zygmunta Krasińskiego uważany za największego poetę polskiego romantyzmu (grono tzw. Trzech Wieszczów) oraz literatury polskiej w ogóle, a nawet za jednego z największych na skalę europejską. Określany też przez innych, jako poeta przeobrażeń oraz bard słowiański. Członek i założyciel Towarzystwa Filomatycznego, mesjanista związany z Kołem Sprawy Bożej Andrzeja Towiańskiego. Jeden z najwybitniejszych twórców dramatu romantycznego w Polsce, zarówno w ojczyźnie jak i w zachodniej Europie porównywany do Byrona i Goethego. W okresie pobytu w Paryżu był wykładowcą literatury słowiańskiej w Collège de France. Znany przede wszystkim jako autor ballad, powieści poetyckich, dramatu "Dziady" oraz epepei narodowej "Pan Tadeusz" uznawanej za ostatni wielki epos kultury szlacheckiej w Rzeczypospolitej Obojga Narodów.

Перевод: Адам Бернард Мицкевич (польск. Adam Bernard Mickiewicz, Адам Бернард Мицкевич, белор. Адам Берна́рд Міцкевіч; 24 декабря 1798, фольварок Заосье, Новогрудский уезд, Литовская губерния, Российская империя — 26 ноября 1855, Константинополь, Османская империя) — белорусский поэт, политический публицист, деятель национально-освободительного движения. Оказал большое влияние на становление польской и белорусской литературы в XIX в. В Польше считается одним из трёх величайших польских поэтов эпохи Романтизма (наряду с Юлиушем Словацким и Зигмунтом Красинским), в Литве

— литовским.

68. Kim był Józef Piłsudski? (Кем был Юзеф Пилсудский?) ✓

Józef Klemens Piłsudski (ur. 5 grudnia 1867 w Zułowie, zm. 12 maja 1935 w Warszawie) – polski działacz socjalistyczny i niepodległościowy, polityk, Naczelnik Państwa w latach 1918–1922 i naczelny wódz Armii Polskiej od 11 listopada 1918, pierwszy marszałek Polski od 19 marca 1920; dwukrotny premier Polski (1926–1928 i 1930), twórca tzw. rządów sanacyjnych w II Rzeczypospolitej wprowadzonych w 1926 po przewrocie majowym, współzałożyciel PPS i szef Wydziału Bojowego PPS (OB PPS).

W młodości, podczas prowadzenia działalności konspiracyjnej znany pod pseudonimami Wiktor i Mieczysław. Wśród zwolenników Piłsudskiego, zwłaszcza z czasów służby w Legionach Polskich, używano jego przydomków – Komendant, Dziadek i Marszałek.

Перевод:

Юзеф Клеменс Гинятович Косьчеша Пилсудский (5 декабря 1867 — 12 мая 1935) — польский государственный и политический деятель, первый глава возрождённого польского государства, основатель польской армии; Маршал Польши; прозвища — Komendant (Комендант), Marszałek (Маршал), Dziadek (Дедушка).

69. Kim jest Andrzej Wajda? (Кто такой Андрей Вайда?) ✓

✓ Коротко:

Andrzej Wajda (ur. 6 marca 1926 w Suwałkach) – polski reżyser filmowy i teatralny, współtwórca polskiej szkoły filmowej, laureat honorowego Oscara, senator I kadencji w latach 1989–1991.

Перевод:

Андрей Вайда (родился 6 марта 1926 года в Сувалки) - польский режиссер театра и кино, один из основателей польской школы кино, лауреат почетного Оскара, первый срок сенатором в 1989-1991 гг.

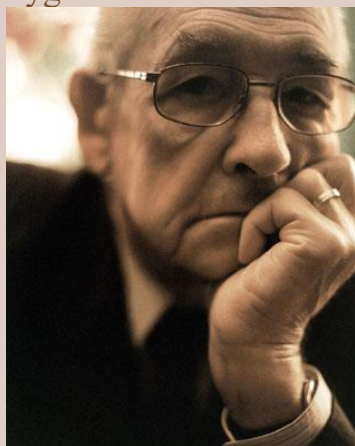
✓ Подробно:

Pochodzi z rodziny zawodowego wojskowego – Jakuba, syna Kazimierza Waydy oraz Anieli, nauczycielki. Dzieciństwo spędził w miastach, w których stacjonował jego ojciec: Suwałkach i Radomiu. Ojciec, w stopniu kapitana, brał udział w kampanii wrześniowej, trafił do niewoli radzieckiej i padł ofiarą zbrodni katyńskiej. Latem 1939 Andrzej Wajda bez powodzenia zdawał do Korpusu Kadetów we Lwowie. W czasie wojny uczęszczał w Radomiu na tajne komplety, a także rozpoczął naukę malarstwa. Według własnych wspomnień wojnę spędził w domu braci ojca w Krakowie, gdzie też przez pewien czas pobierał nauki malarstwa. Po zakończeniu wojny, w latach 1946–1950 studiował malarstwo na Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, a następnie reżyserię w Szkole Filmowej w Łodzi. Studia ukończył w 1953, a dyplom otrzymał w 1960. Jest uważany za czołowego przedstawiciela kina polskiego oraz jednego z twórców polskiej szkoły filmowej. Twórczość artystyczna Andrzeja Wajdy ma charakter kina autorskiego o dużej różnorodności, która czerpie z malarstwa i literatury polskiej oraz polskiej i europejskiej tradycji kulturowej. Stworzył on wiele filmowych adaptacji dzieł literackich i obrazów o tematyce współczesnej, jak również kameralnych dramatów psychologicznych.

Zajmuje się także reżyserią teatralną, pozostaje związany z krakowskim Starym Teatrem i warszawskim Teatrem Powszechnym. Jest reżyserem 38 przedstawień teatralnych w teatrach Warszawy, Krakowa, Moskwy, Sofii, Berlina, Zurychu, Tel Awiwu, Tokio, Budapesztu. Reżyserował przedstawienia oparte na prozie Fiodora Dostojewskiego (Biesy, Zbrodnia i kara, Nastasja Filipowna czyli wersja Idioty). Jest autorem także takich spektakli, jak Dwoje na huśtawce, Kapelusz pełen deszczu, Noc listopadowa, Wesele, Sprawa Dantona, Emigranci, Play Strindberg, Gdy rozum śpi, Z biegiem lat, z biegiem dni, Dybuk czy Antygona.

Jest doktorem honoris causa kilku uczelni (m.in. Uniwersytetu Jagiellońskiego, Warszawskiego, Gdańskiego i Łódzkiego) oraz kawalerem orderu Legii Honorowej. W 1981 otrzymał Złotą Palmę na Festiwalu Filmowym w Cannes, w 1982 nagrodę Césara, w 1987 nagrodę Kyoto, w 1990 Felixa, a w 2009 Nagrodę FIPRESCI. Od 1997 należy do "Grona Nieśmiertelnych" francuskiej Akademii Sztuk Pięknych (fr. Académie des Beaux-Arts).

W 2000 za całokształt twórczości został uhonorowany Oscarem. Nominację do tej nagrody otrzymał także wyreżyserowany przez niego film Katyń. 15 lutego 2006 również za całokształt twórczości otrzymał na 56. Międzynarodowym Festiwalu Filmów w Berlinie nagrodę Złotego Niedźwiedzia. W 2007 redakcja "Gazety Wyborczej" wyróżniła go tytułem "Człowieka Roku". Laudację na cześć laureata wygłosił Janusz Tazbir.

70. Co wiesz o Marii Skłodowskiej-Curie, Salomei? (Что вы знаете о Марии Склодовской-Кюри?) ✓

✓ **Krótko:**

Maria Salomea Skłodowska-Curie (ur. 7 listopada 1867 w Warszawie, zm. 4 lipca 1934 w Passy) – pochodząca z Polski (z Królestwa Polskiego części Imperium Rosyjskiego) uczona polsko-francuska, fizyczka, chemiczka, dwukrotna noblistka.

Перевод:

Мария Склодовская-Кюри (фр. Marie Curie, польск. Maria Skłodowska-Curie; урождённая Мария Саломея Склодовская, польск. Maria Salomea Skłodowska; 7 ноября 1867 года, Варшава, Царство Польское, Российская империя — 4 июля

1934 года, близ Сансельмоза, Франция) — польско-французский учёный-экспериментатор (физик, химик), педагог, общественный деятель. Дважды лауреат Нобелевской премии: по физике (1903) и химии (1911).

👉 Подробнее:

Większość życia spędziła we Francji, tam też studiowała (w Polsce w XIX w. kobiety nie mogły studiować, a i we Francji było to rzadkością[3]), a następnie rozwinęła swoją karierę naukową. Prekursorka nowej gałęzi chemii – radiochemii. Do jej dokonań należą: opracowanie teorii promieniotwórczości, technik rozdzielania izotopów promieniotwórczych oraz odkrycie dwóch nowych pierwiastków – radu i polonu. Z jej inicjatywy prowadzono także pierwsze badania nad leczeniem raka za pomocą promieniotwórczości. Dwukrotnie wyróżniona Nagrodą Nobla za osiągnięcia naukowe, po raz pierwszy w roku 1903 z fizyki wraz z mężem i Henrim Becquerelem za badania nad odkrytym przez Becquerela zjawiskiem promieniotwórczości, po raz drugi w 1911 roku z chemii za wydzielenie czystego radu i badanie właściwości chemicznych pierwiastków promieniotwórczych. Jest jedyną kobietą, która tę nagrodę otrzymała dwukrotnie, a także jedynym uczonym w historii uhonorowanym Nagrodą Nobla w dwóch różnych dziedzinach nauk przyrodniczych. Jest ona też jedyną kobietą, która spoczęła w paryskim Panteonie w dowód uznania zasług na polu naukowym.

71. Wymień znane ci (typowe) zwyczaje i tradycje Polaków (śmigus dyngus, święconka) (Замените эти известные (типичные) обычаи и традиции поляков (śmigus dyngus, święconka))👉

Pierwszy Dzień Wiosny: obchodzony przez uczniów, którzy tradycyjnie tego dnia udają się na

wagary (21 marca)

Prima Aprilis: dzień psotów i żartów (1 kwietnia)

Wigilia Dnia Świętego Jana (noc świętojańska): wróżby tej nocy dotyczą przede

wszystkim miłości i małżeństwa. Właśnie w tę najkrótszą noc co roku zakwita kwiat paproci. Tradycja mówi, że ten, kto go odnajdzie, będzie wieść szczęśliwy i dostatni żywot, ale uwaga: swoim szczęściem i majątkiem nie może się z nikim dzielić. (24 czerwca)

Andrzejki: według pogańskiej tradycji w ten dzień wróżymy, najczęściej lejąc wosk (29 listopada)

Перевод:

Первый День Весны: отмечают студенты, которые традиционно день они идут на прогулку (21 марта)

День смеха: в этот день psotów и шутки (1 апреля)

В канун Святого Иоанна (Midsummer Night) сегодня гадания связаны прежде всего с любовью и браком. Именно в этой короткой ночи каждый год папоротник цветет. Традиционно, он говорит, что тот, кто считает, что это приведет счастливой и благополучной жизни, но будьте осторожны: ваше счастье и богатство не могут быть переданы кому-либо. (24 июня)

Andrew: в соответствии с языческой традицией в этот день гадают, часто заливки воска (29 ноября)

72. W czasie których świąt narodowych większość banków i instytucji jest zamknięta, podobnie jak wiele mniejszych sklepów? (Во время национальных праздников, которые большинство банков и учреждения закрыты, а также множество мелких магазинов?) ✓

1 stycznia - Nowy Rok
(1 января - Новый год)

Wielkanoc - niedziela i poniedziałek - pierwsza niedziela po pierwszej wiosennej pełni księżyca
(Пасха - воскресенье и понедельник - в первое воскресенье после первого полнолуния весны)

1 maja - Święto Pracy
(1 мая - День труда)

3 maja - Święto Konstytucji 3 Maja
(3 мая - День Конституции 3 мая)

Boże Ciało - czwartek dziewiątego tygodnia po Wielkanocy
(четверг девятой неделе после Пасхи)

15 sierpnia - Wniebowzięcie Najświętszej Marii Panny, Święto Wojska Polskiego (rocznica "cudu nad Wisłą")

(15 августа - Успение Пресвятой Девы Марии, праздник польской армии (годовщина «Чудо на Висле»))

1 listopada - Dzień Wszystkich Świętych

(1 ноября - День всех святых)

11 listopada - Dzień Niepodległości

(11 ноября - День независимости)

25, 26 grudnia - Boże Narodzenie

(25, 26 декабря – Рождество)

73. Kto napisał "Nad Niemnem"? (Kto napisał «Над Нёманом»?) ✓✓

Eliza Orzeszkowa

Перевод: Элиза Ожешко

74. Kto napisał "Pan Tadeusz"? (Kto napisał «Пан Тадеуш»?) ✓✓

Adam Mickiewicz (największy poeta polski)

Перевод: Адама Мицкевича (крупнейший польский поэт)

75. Co to jest słynny ikona w Farnham (jezuity) kościoła? (Какая знаменитая икона есть в Фарном (иезуитском) костеле?) ✓✓

Obraz Matki Bożej Ostrobramskiej.

Перевод: Изображение Богоматери Остробрамской.

76. Co Polacy jedzą w tłusty czwartek? (Что поляки едят на Жирный четверг?) ✓✓

Tłusty czwartek: ulubione święto wielbicieli pączków i naleśników (ostatni czwartek karnawału). Tłusty czwartek – w kalendarzu chrześcijańskim ostatni czwartek przed Wielkim Postem, znany także jako zapusty. W Polsce oraz w katolickiej części Niemiec, wedle tradycji, w tym dniu dozwolone jest objadanie się. Najpopularniejsze potrawy to pączki i faworki, zwane również w niektórych regionach chrustem lub chruścikami. Ponieważ data tłustego czwartku zależy od daty Wielkanocy, dzień ten jest świętem ruchomym. Powiedział Bartek, że dziś tłusty czwartek, a Bartkowa uwierzyła, dobrych pączków nasmażyła – mówi staropolskie przysłowie. Karnawał –

to okres od Trzech Kroi do wtorku diabelskiego, przed Sroda Popielcowa, poprzedzajacy Wielki Post.

Перевод:

Жирный четверг: любимый праздник любителей пончиков и блинчиков(последний четверг карнавала). Жирный четверг – в христианском календаре последний четверг перед Великим Постом, известный также как мясопуст [Масленица]. В Польше, а также в католической части Германии, согласно традиции, в этот день разрешено обжорство. Самой популярной едой являются пончики и хворост. Так как дата Жирного четверга зависит от даты Пасхи, этот день является движимым праздником. “Сказал Бартек, что сегодня Жирный четверг, а Барткова [его жена] поверила и наготовила вкусных пончиков” – говорит старопольская пословица. Карнавал – это период от Крещения [катол. 6 января] до дьявольского вторника перед первым днем Великого Поста[Пепельная среда – 46 календарных дней перед Пасхой].

77. W jaki sposób elegancsy Polacy witają się z kobietami? (Как эlegantные поляки приветствуют с женщинами?) ✓

Zasady polskiego savoir vivre’u nie różnią się szczególnie od reguł przyjętych w innych krajach europejskich. Na powitanie podaje się sobie rękę, czasami wystarczy zaś powiedzieć po prostu „Dzień dobry” lub „Cześć”. Za wyjątkowo uprzejmy uznaje się zwyczaj całowania kobiety w dłoń, popularny szczególnie wśród starszego pokolenia. Często formą powitania jest także pocałunek w policzek. I tutaj nie obowiązuje żadne normy, może to być jeden buziak (opcja młodzieżowa), a czasami dwa lub trzy (opcja rodzinna)

Перевод:

Польские правила не отличаются особенно от правил, принятых в других европейских странах. На прием, оказанный руке, а иногда и просто сказать "Привет" или "Привет". Очень вежливый признали обычай целовать женщине руку, популярной, особенно среди старшего поколения. Распространенной формой приветствия является также поцелуй в щеку. И здесь не применяет стандарты, это может быть один поцелуй (опционально молодежи), а иногда два или три (семейный вариант)

78. Które z następujących potraw można uznać za typowo polską: hot doga, soliankę czy bigos? (Какие из следующих продуктов можно считать типичным польским: хот-дого, Солянке или Бигос?) ✓

Bigos

Перевод: Бигос

79. Jak tradycyjnie ubiera się pan młody w dniu ślubu? (Как традиционно одетых жениха в день их свадьбы?) ✓

Zazwyczaj wybierają oni klasyczny garnitur, choć wbrew pozorom mają bardzo duży wybór i różne alternatywy dla garnituru.

GARNITUR może być jedno lub dwurzędowy, z kamizelką lub bez, zapinany wysoko lub nisko. Wybierając garnitur należy kierować się główną zasadą: garnitur musi dobrze leżeć. Marynarka powinna sięgać poniżej pupy, a rękawy nawet przy wyciągniętych rękach do nadgarstka. Mankiet koszuli musi odrobinę wystawać. Spodnie od garnituru mogą mieć prosty krój, lub mogą być marszczenie w pasie. Nogawka spodni powinna spoczywać lekko na bucie. Obcas buta musi być w połowie zakryty.

Перевод:

Как правило, они выбирают классический костюм, но несмотря на видимость, что у них есть очень большой выбор и разнообразие вариантов к примеру. Костюм может быть одно-или двубортный, с или без жилет, застегнутый высокий или низкий. Выбор костюма должна быть направлена на главный принцип: костюм должен быть хорошим. Военно-морской флот должны распространяться под зад, и даже рукава вытянутые руки до запястья. Манжеты рубашки имеет немного палку. Костюм брюки можно легко резать, или может быть складок на талии. Брюки нога должна слегка отдохнуть на обуви. Пятке баашмака должна быть наполовину покрыта.

80. Jakie święto obchodzi się w Polsce 1 listopada? (Какой праздник отмечается в Польше 1 ноября?) ✓

Dzień wszystkich Świętych. Uroczystość Wszystkich Świętych wywodzi się głównie z czci oddawanej męczennikom, którzy oddali swoje życie dla wiary w Chrystusa. Pierwszy dzień listopada jest w Polsce dniem wolnym od pracy, co powoduje, że wiele osób podróżuje nawet na wielkie odległości, aby odwiedzić groby swoich bliskich. Ludzie odwiedzają cmentarze, aby ozdobić groby kwiatami, zapalić znicze i pomodlić się w intencji swoich zmarłych. To święto ma charakter religijny, głównie katolicki, ale dobrym zwyczajem obchodzi je także wiele osób innych wyznań, albo nie wyznających żadnej religii. Jest to wyrazem pamięci oraz oddania czci i szacunku zmarłym.

Перевод:

День всех святых. Всех Святых в значительной степени связано с почитанием мучеников, отдавших свои жизни за веру во Христа. В первый день ноября в Польше день от работы, которая означает, что многие люди путешествуют на большие расстояния, даже посещать могилы своих близких. Люди посещают кладбища, чтобы украсить могилы цветы, зажигают свечи и

молятся о намерении своих мертвецов. Этот фестиваль является религиозным, в основном католических, но хорошая привычка, она также отмечает многие люди других вероисповеданий или не придерживаются никакой религии. Это выражение памяти и чтить и уважать мертвых.

81. Jaki wielki dzień na początku Wielkiego Postu? (Какой великий день в начале Великого поста?) ✓

Środa Popielcowa

Перевод: Пепельная среда

82. Kim był Karol Józef Wojtyła? (Кем был Кароль Юзеф Войтыла?) ✓

Papież Jan Paweł II (Папа Римский Иоанн Павел II)

83. Kiedy Polska przystąpiła do Unii Europejskiej? (Когда Польша вступила в Европейский Союз?) ✓

1 maja 2004 roku (1 мая 2004 года)

84. Co ugotować do Wigilij? (Что приготовить на Рождество?) ✓

Karp, makówki, barszcz z uszkami, pierogi z grzybami, piernik, kutia, kompot z suszonych owoców (śliwki, jabłka, gruszki)

Перевод: Карп, мак, борщ спельменями, варениками с грибами, имбирем, кутья, компот из сушеных фруктов (слив, яблок, груш)

85. Święto ruchome w kalendarzu chrześcijańskim przypadające 7 dni przed Wielkanocą (Праздник в христианском календаре за 7 дней до Пасхи) ✓

Niedziela Palmowa, święci palmy

Перевод: Вербное воскресенье, светим вербы

86. Ile województw w Polsce? (Сколько воеводств в Польше?) ✓

Reforma administracyjna, która weszła w życie 1 stycznia 1999, ustanowiła **16 województw**.

Перевод: Административная реформа, которая вступила в силу с 1 января 1999 года, установлено 16 воеводств.

87. Wymień wszystkie województwa Polskiej (Перечислить все польские воеводства) ✓

<u>województwa</u> воеводства	<u>godło</u> герб	<u>flaga</u> флаг
Dolnośląskie		
Kujawsko-pomorskie		
Lubelskie		
Lódzkie		
Lubuskie		

Małopolskie		
Mazowieckie		
Opolskie		
Podkarpackie		
Podlaskie		
Pomorskie		
Śląskie		
Świętokrzyskie		

88. Jaka była nazwa Trzech Króli, i co przynieśli prezenty? (Как звали трёх королей и , что они принесли подарки?) ✓

Kasper, Melchior, Baltazar (Złoto, kadzidło, mirra)

Перевод: Каспар, Мельхиор, Бальтазар (Золото, ладан, мирра)

89. Ile posiłków powinna być na Wigilijnym stole? (Сколько блюд должно быть на столе в Рождество?) ✓

12, liczba apostołów.

Перевод: 12, число апостолов.

90. Dlaczego na Stole Wigilijnym umieścić jedną dodatkową jednostkę? (Зачем на столе в Рождество ставят на один лишний прибор больше?) ✓

Dla niespodziewanego gościa (lub Dzieciątka Jezus)

Перевод: Для неожиданного гостя (или Младенца Иисуса)

91. Kto był zwycięzcą w bitwie pod Grunwaldem? (Кто стал победителем Грюнвальдской битвы?) ✓

1410 Na polach pod Grunwaldem stoczono największą w historii średniowiecznej

Europy bitwę między siłami Zakonu Krzyżackiego a zjednoczonymi oddziałami polsko-litewskimi. Potęga Krzyżaków zostaje ostatecznie złamana.

Превод:

1410 На полях Грюнвальда величайший бой в истории средневековой Европы, битва между силами Крестоносцев и объединенными польско-литовскими войсками. Власть Крестоносцев, наконец, сломана.

92. Lista UNESCO w Polsce? (Список Всемирного наследия в Польше?) ✓

Na liście Światowego Dziedzictwa UNESCO figuruje 13 polskich obiektów. Są wśród nich fragmenty miast, świątynie, zamek, park i puszcza, muzeum obozu zagłady, a także zabytek techniki. Nie warto podejmować oceny, który z tych obiektów jest najcenniejszy. Można jednak być pewnym, że każdy z nich jest unikatowym skarbem kultury i dziedzictwa Polski.

Перевод:

В списке Всемирного наследия ЮНЕСКО перечислены 13 польских объектов. Они включают в себя фрагменты из городов, храмов, замок, парк и лес, музей лагеря смерти и памятники техники. Не стоит принимать оценки, что является наиболее ценных предметов. Однако, вы можете быть уверены, что каждый из них является уникальным сокровищем польской культуры и наследия.

- 1) Historyczne Centrum Krakowa, 1978 (Исторический центр Кракова)
- 2) Kopalnia soli w Wieliczce, 1978 (Купальня соли в Величце)
- 3) Obozy zagłady w Auschwitz-Birkenau (Oświęcim-Brzezinka), 1979 (Лагеря смерти в Освенциме-Биркенау (Аушвиц-Биркенау))
- 4) Puszcza Białowieska z Białowieskim Parkiem Narodowym, 1979 (Беловежская пуща в Беловежском национальном парке)
- 5) Historyczne Centrum Warszawy, 1980 (Исторический центр Варшавы)
- 6) Stare Miasto w Zamościu, 1992 (Старое место в Замостье)
- 7) Średniowieczny zespół miejski Torunia, 1997 (Средневековый город Торунь)
- 8) Zamek Krzyżacki w Malborku, 1997 (Замок Крыжаски в Мальборке)
- 9) Kalwaria Zebrzydowska, 1999 (Кальвария)
- 10) Kościoły Pokoju w Świdnicy i Jaworze, 2001 (Костёл Мира в Свидница и Яворе)
- 11) Drewniane kościoły Małopolski i Podkarpacka, 2003 (Деревянные костёлы Малопольски и Подкарпаця)
- 12) Park Mużakowski, 2004 (Парк Мужаковски)
- 13) Hala Stulecia we Wrocławiu, 2006 (Зал Столетия во Вроцлаве)

Подробно про [памятники ЮНЕСКО](#) в Польше

93. Miasto, w którym urodził się Mikołaj Kopernik? (В каком городе родился коперник?) ✓

Toruń (Торунь)

94. Miasto, w którym znajduje się międzynarodowy festiwal folklorystyczny? (Город в котором проходит международный фестиваль фольклора) ✓

Zielona Gora (Зелена Гура)

95. Muzeum Hymnu Narodowego w Będominie (Музей Национальный гимна в Бедомне) ✓

Muzeum Hymnu Narodowego w Będominie – oddział zamiejscowy Muzeum Narodowego w Gdańsku, znajdujący się w Będominie na Kaszubach. Muzeum ulokowano w dworze szlacheckim, należącym w latach 1741 - 1783 do rodziny Wybickich. Tam urodził się Józef Wybicki, twórca Mazurka Dąbrowskiego, hymnu państwowego Polski.

Перевод:

Музей Национального гимна в Бедомне - за пределами разделе Национальный музей в Гданьске, расположенном в Бедомне на Кашубах. Снаружи музей был расположен в благородство, принадлежащие в годы 1741 - 1783 в семье Wybicki. Там родился Юзеф Выбицкий , основатель польского национального гимна, польского национального гимна.